รายงานประจำปีงบประมาณ 2554

Annual Report 2011

DIT กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

Content

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 2 30/3/2555 11:52:21

สารบัญ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกรมการค้าภายใน	หน้า
• ผู้บริหารระดับสูง	6
• วิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์กรมการค้าภายใน	11
• โครงสร้างขององค์กร	13
• การบริหารราชการกรมการค้าภายใน	14
• อัตรากำลัง	20
• งบประมาณ	22
ส่วนที่2 ผลการปฏิบัติราชการ	
• ผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554	26
• ผลการปฏิบัติงานที่สำคัญในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2554	34
ส่วนที่ 3 บทความ	
• ตลาดกลางประมูลข้าวสารแห่งแรกของไทย	50
• เกษตรกรอุ่นใจ ... เครื่องวัดความชื้นข้าวเปลือกเที่ยงตรง	51
• ปฏิทินสินค้าเกษตร ปี 2555	52
• รวมพลัง ... เครือข่ายดูแลผู้บริโภค	54
• ผู้บริโภคยุคใหม่ ฉลาดซื้อ ฉลาดใช้ ไม่ให้ใครเอาเปรียบ	55
• การปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า ... การบังคับใช้กับรัฐวิสาหกิจ	56
• บทบาทหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า	57
• กรมการค้าภายในกับรางวัลดีเด่นคุณภาพ การให้บริการประชาชน ปี 2554	58
ส่วนที่ 4 รายงานฐานะการเงิน	
• งบแสดงฐานะการเงิน	61
• งบรายได้ค่าใช้จ่าย	62
• รายงานรายได้แผ่นดิน	64

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 4 30/3/2555 11:52:21

ส่วนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของกรมการค้าภายใน

- ผู้บริหารระดับสูง
- วิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์กรมการค้าภายใน
- โครงสร้างขององค์กร
- การบริหารราชการกรมการค้าภายใน
- อัตรากำลัง
- งบประมาณ

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 5 30/3/2555 11:52:22

ผู้บริหารกรมการค้าภายใน

นางวัชรี วิมุกตายน
อธิบดีกรมการค้าภายใน

นางผุสดี กำปั่นทอง
รองอธิบดีกรมการค้าภายใน

นายสันติชัย สารถวัลย์แพศย์
รองอธิบดีกรมการค้าภายใน

นายสมชาติ สร้อยทอง
รองอธิบดีกรมการค้าภายใน

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 6 30/3/2555 11:52:28

ผู้บริหารกรมการค้าภายใน

นายอดุลย์ ยุววิทยาพานิชย์
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านกฎหมายการพาณิชย์

นางสุดาสมร สุวรรณลาภเจริญ
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต้นทุนและการกำหนดราคาสินค้า

นายวรพันธ์ ประเสริฐยิ่ง
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาตรการทางการค้า

นางสาวพัทยา เชิงสะอาด
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านส่งเสริมและพัฒนาระบบการค้าในประเทศ

นายอิทธิพงศ์ คุณากรบดินทร์
ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร

นายสุชาติ สินรัตน์
ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบและปฏิบัติการ

นายฉัตรชัย ศักดิ์ศิลปชัย
ผู้อำนวยการสำนักสารสนเทศและแผนงานการค้าในประเทศ

นายจรินทร สุทธนารักษ์
ผู้อำนวยการสำนักชั่งตวงวัด

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 7 30/3/2555 11:52:35

ผู้บริหารกรมการค้าภายใน

นายทวีศักดิ์ จั่นแจ่ม
ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริม
การแข่งขันทางการค้า

นายสมศักดิ์ เกียรติชัยลักษณ์
ผู้อำนวยการสำนักจัดระบบราคา
และปริมาณสินค้า

นางสาวสุทัศนีย์ ราชเรืองระบิน
ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริม
การค้าข้าวและพืชไร่

นางสุมาลี วาสิกานนท์
ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริม
และบริหารระบบตลาด

นางสาวเรวดี วีระวุฒิพล
ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

นางผกามาศ ร่าเริงใจ
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

นางสาวฐิติมา งามทวีรัตน์
ผู้อำนวยการสำนักจัดระบบ
และพัฒนามาตรฐานทางการค้า

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 8 30/3/2555 11:52:42

ผู้บริหารกรมการค้าภายใน

นายอังคาร พวงนาค
ผู้อำนวยการสำนักกำกับ
และตรวจสอบเครื่องชั่ง

นางวัชรี รังสิพัชรายุธ
ผู้อำนวยการสำนักบริหาร
กิจการการค้าในภูมิภาค

นางน้อยทิพย์ คำสวัสดิ์
ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยี
สารสนเทศ

นายวัชรศักดิ์ พรหมบุญ
ผู้อำนวยการศูนย์ประสาน
และติดตามงานตามนโยบายและ
โครงการพิเศษ

นายอำนวย โพธาราม
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนา
ระบบบริหาร

นางวรรณิภา ปั้นทอง
ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน

นางสาวภาวิไล คำเพ็ง
ผู้อำนวยการกลุ่มงานการเจ้าหน้าที่

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 9 30/3/2555 11:52:49

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 10 30/3/2555 11:52:49

วิสัยทัศน์กรมการค้าภายใน VISION

กรมการค้าภายใน เป็นองค์กรนำในการเสริมสร้างประสิทธิภาพกลไกการตลาดและความเป็นธรรมทางการค้า

พันธกิจ MISSION

พันธกิจหลัก

- พัฒนาและส่งเสริมระบบตลาด การตลาด และตลาดให้เกิดประสิทธิภาพ เพื่อสร้างโอกาสและให้ความเป็นธรรมแก่เกษตรกร
- กำกับดูแลการค้าสินค้าและบริการ และการชั่งตวงวัดเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการซื้อขาย รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้บริโภคมีบทบาทในการดูแลราคาและพฤติกรรมทางการค้า
- กำกับดูแลและส่งเสริมการประกอบธุรกิจการค้าในประเทศให้มีการแข่งขันทางการค้าที่เป็นธรรม

พันธกิจสนับสนุน

- พัฒนาองค์กรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

เป้าประสงค์ Strategic Goal

- เกษตรกรได้รับผลตอบแทนที่เป็นธรรมภายใต้ระบบตลาด การตลาด และตลาดที่มีประสิทธิภาพ
- ผู้บริโภคได้รับความเป็นธรรมในด้านราคา ปริมาณ คุณภาพ รวมทั้งมีความเข้มแข็งในการพิทักษ์ประโยชน์ของตนเอง
- ธุรกิจมีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม และมีธรรมาภิบาลทางการค้า
- ระบบการบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล บนพื้นฐานของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 11 30/3/2555 11:52:50

ยุทธศาสตร์
Strategy

พันธกิจ	ยุทธศาสตร์
• พัฒนาและส่งเสริมระบบตลาด การตลาด และตลาด ให้เกิดประสิทธิภาพ เพื่อสร้างโอกาสและให้ความเป็นธรรมแก่เกษตรกร	• เสริมสร้างประสิทธิภาพกลไกการตลาด เพื่อสร้างเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตรที่เป็นธรรม • เสริมสร้างระบบตลาด เพื่อสร้างโอกาสทางการตลาดและกระจายสินค้าอย่างมีประสิทธิภาพ และเชื่อมโยงกับตลาดทั้งในและต่างประเทศ • พัฒนาศักยภาพผู้ให้บริการโลจิสติกส์การตลาดด้านคลังสินค้า ไซโล และห้องเย็น ให้มีมาตรฐานเอื้อต่อการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน
• กำกับดูแลการค้าสินค้าและบริการ และการชั่งตวงวัด เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการซื้อขาย รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้บริโภคมีบทบาทในการดูแลราคาและพฤติกรรมทางการค้า	• พัฒนาระบบบริหารจัดการในการกำกับดูแลราคาให้เหมาะสม เป็นธรรม ปริมาณเพียงพอ ครบถ้วน ถูกต้อง • ส่งเสริมและพัฒนาระบบการชั่งตวงวัดให้มีมาตรฐาน เป็นกลไกสนับสนุนให้เกิดความเป็นธรรมในการซื้อขายสินค้าและบริการ • สร้างความเข้มแข็งผู้บริโภคและสร้างเครือข่ายพันธมิตรในการดูแลราคาและพฤติกรรมทางการค้า • ส่งเสริมการค้าสินค้าและบริการให้มีการประกอบการที่ดี มีมาตรฐาน เพื่อเป็นทางเลือกแก่ผู้บริโภค • ส่งเสริมการลดค่าครองชีพ โดยจัดการและสร้างความร่วมมือกับกลไกภาคเอกชนให้มีสินค้าที่มีราคาเหมาะสมและเป็นธรรมต่อผู้บริโภค
• กำกับดูแลและส่งเสริมการประกอบธุรกิจการค้าในประเทศให้มีการแข่งขันทางการค้าที่เป็นธรรม	• พัฒนาระบบการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าที่เป็นธรรม
• พัฒนาองค์กรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	• พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางบนพื้นฐานของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance)

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 12 30/3/2555 11:52:50

โครงสร้างของกรมการค้าภายใน

อธิบดี

- ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านกฎหมายการพาณิชย์
- ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต้นทุนและการกำหนดราคาสินค้า
- ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาตรการทางการค้า
- ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านส่งเสริมและพัฒนาระบบการค้าในประเทศ
- สำนักกฎหมาย
- ศูนย์ประสานและติดตามตามนโยบายและโครงการพิเศษ
- กลุ่มตรวจสอบภายใน

รองอธิบดี

- สำนักจัดระบบราคาและปริมาณสินค้า
- สำนักสารสนเทศและแผนงานการค้าในประเทศ
- สำนักจัดระบบและพัฒนามาตรฐานทางการค้า
- สำนักบริหารกิจการการค้าในภูมิภาค
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ
- สำนักงานการค้าภายในจังหวัด 76 จังหวัด

รองอธิบดี

- สำนักบริหารกลาง
- สำนักชั่งตวงวัด
- สำนักตรวจสอบและปฏิบัติการ
- สำนักส่งเสริมการแข่งขันทางการค้า
- สำนักกำกับและตรวจสอบเครื่องชั่ง
- ศูนย์ชั่งตวงวัดภาค 4 ศูนย์ สำนักงานสาขาชั่งตวงวัด 27 สาขา
- กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
- กลุ่มงานการเจ้าหน้าที่

รองอธิบดี

- สำนักส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร
- สำนักส่งเสริมและบริหารระบบตลาด
- สำนักส่งเสริมการค้าข้าวและพืชไร่

หมายเหตุ : เป็นการแบ่งส่วนราชการภายใน

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 13 30/3/2555 11:52:51

การบริหารราชการกรมการค้าภายใน

ในปี 2554 กรมการค้าภายในได้ปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในกรม ให้สอดคล้องกับภารกิจที่เพิ่มขึ้น และเหมาะสมกับสภาพของงานที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้การปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของกรมการค้าภายในมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น ซึ่งประกอบด้วย 13 สำนัก 2 ศูนย์ (หน่วยงานระดับกอง) 2 กลุ่ม และหน่วยงานในส่วนภูมิภาค ได้แก่ สำนักงานการค้าภายในจังหวัด 76 จังหวัด ศูนย์ชั่งตวงวัดภาค 4 แห่ง และสำนักงานสาขาชั่งตวงวัด 27 แห่ง โดยมีภารกิจในความรับผิดชอบ ดังนี้

หน้าที่ความรับผิดชอบของกรมการค้าภายใน

1. สำนักบริหารกลาง

มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานบริหารทั่วไป งานสารบรรณ งานช่วยอำนวยการ งานประชุม งานประสานราชการ และงานเลขานุการของกรม ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การงบประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่ และยานพาหนะ จัดระบบงานและบริหารงานบุคคล การพัฒนาและฝึกอบรมทรัพยากรบุคคลของกรม ตลอดจนจัดทำแผนกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคล และแผนพัฒนาบุคลากรประจำปี รวมทั้งดำเนินการอื่นใดที่มิได้กำหนดเป็นหน้าที่ของส่วนราชการใดของกรม

2. สำนักกฎหมาย

มีหน้าที่และความรับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านกฎหมายว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ กฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า กฎหมายว่าด้วยการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า กฎหมายว่าด้วยการควบคุมโภคภัณฑ์ กฎหมายว่าด้วยการค้าข้าว กฎหมายว่าด้วยมาตราชั่งตวงวัด กฎหมายว่าด้วยการควบคุมกิจการคลังสินค้าหรือกิจการอื่นที่มีสภาพคล้ายคลึงกัน และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการเกี่ยวกับงานนิติกรรมและสัญญา งานเกี่ยวกับความรับผิดทางแพ่ง อาญา งานคดีปกครอง ปรับปรุงและพัฒนากฎหมาย กำหนดมาตรการทางกฎหมายในการดูแลระบบการค้า กลไกตลาด รักษาความเป็นธรรมทางการค้าและคุ้มครองผู้บริโภค ให้สอดคล้องกับการค้า การลงทุน และแนวทางของนานาประเทศ ศึกษา วิเคราะห์ และกำหนดแนวทาง การบังคับใช้กฎหมาย กฎ ระเบียบ กติกาทางการค้า วินิจฉัย ให้ความเห็นและให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับกฎหมาย ดำเนินการสืบสวน สอบสวน ดำเนินคดี ดำเนินการทางวินัย รวมทั้งไกล่เกลี่ยข้อพิพาทและดำเนินการเกี่ยวกับการอุทธรณ์ตามกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 14 30/3/2555 11:52:55

3. สำนักส่งเสริมและบริหารระบบตลาด

มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนากฎ ระเบียบให้ทันกับสถานการณ์และรูปแบบการค้าที่เปลี่ยนแปลงไป ตลอดจนแนวทางปฏิบัติในระบบตลาดซื้อขายจริง ระบบพันธะสัญญา รวมทั้งเครื่องมือและกลไกการตลาด เสนอแนะนโยบายและแผนการส่งเสริมและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร ติดตามและประเมินผลการส่งเสริมและพัฒนาระบบตลาด ส่งเสริมและพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรในระบบการค้าส่ง การค้าปลีก ตลอดจนการเชื่อมโยงการค้าในระดับต่างๆ ทั้งในรูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่ ส่งเสริมและพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรในระบบพันธะสัญญา ได้แก่ ตลาดข้อตกลง ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า เป็นต้น พัฒนาระบบสารสนเทศตลาดสินค้าเกษตร กำกับดูแล ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการประกอบธุรกิจคลังสินค้า ไซโล ห้องเย็น รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาเครื่องมือและกลไกการตลาดต่างๆ ให้เป็นมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า

4. สำนักจัดระบบราคาและปริมาณสินค้า

มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์ ติดตาม ภาวะ ปริมาณ ต้นทุน และราคาของสินค้าและบริการ รวมทั้งวัตถุดิบ เพื่อให้ราคาสอดคล้องกับปริมาณ คุณภาพ และมาตรฐาน ตลอดจนปริมาณสินค้ามีเพียงพอและกระจายอย่างทั่วถึงกับความต้องการของผู้บริโภค ศึกษา วิเคราะห์และวิจัยรูปแบบการค้าและกลยุทธ์ทางการตลาด รวมทั้งการตลาดสินค้าและบริการใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อผู้บริโภค ศึกษา วิเคราะห์ เพื่อพัฒนาแนวทาง หลักเกณฑ์ วิธีการ กลไกการกำกับดูแลราคาและปริมาณสินค้าและบริการ ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการตามกฎหมายว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาตามข้อร้องเรียนของผู้บริโภค

5. สำนักชั่งตวงวัด

มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนา กำหนด และทดสอบมาตรฐานเครื่องชั่งตวงวัดให้เป็นไปตามมาตรฐานนานาชาติ จัดทำ สอบเทียบ และเก็บรักษาแบบมาตราตวง และวัด (ยกเว้นเครื่องวัดสินค้าเกษตร) กำกับดูแลการประกอบธุรกิจผลิต นำเข้า ซ่อมและขายเครื่องชั่งตวงวัด รวมทั้งการประกอบธุรกิจให้บริการชั่ง ตวงหรือวัด การออกใบอนุญาตให้ผู้ประกอบธุรกิจผลิตหรือซ่อมเครื่องชั่งตวงวัดสามารถตรวจสอบให้คำรับรองเครื่องชั่งตวงวัดที่ตนผลิตหรือซ่อม ตรวจให้คำรับรอง และตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องตวงและเครื่องวัด (ยกเว้นเครื่องวัดสินค้าเกษตร) กำหนดขนาดการบรรจุ วิธีการแสดงปริมาณสุทธิ และตรวจสอบความถูกต้องของปริมาณการบรรจุของสินค้าหีบห่อ กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและตรวจประเมินระบบการบรรจุ การอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายคำรับรองมาตรฐานปริมาณการบรรจุ และตรวจสอบให้คำรับรองมาตรฐานบรรจุภัณฑ์ต้นแบบที่ใช้ในการตวงจำหน่ายสินค้าที่เป็นของเหลว ดำเนินการตามกฎหมายกรณีที่มีผู้กระทำผิด ให้ความรู้ คำแนะนำการใช้เครื่องตวง เครื่องวัด (ยกเว้นเครื่องวัดสินค้าเกษตร) ที่ถูกต้อง และการกำกับดูแลสินค้าหีบห่อและบรรจุภัณฑ์แก่ประชาชน รวมทั้งจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล สถิติ เกี่ยวกับงานชั่งตวงวัดเพื่อเป็นข้อมูลในการบริหารงานชั่งตวงวัดและการให้บริการข้อมูลแก่ผู้สนใจ

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 15 30/3/2555 11:52:56

6. สำนักตรวจสอบและปฏิบัติการ

มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการกำกับดูแลและตรวจสอบมิให้เกิดการเอารัดเอาเปรียบในการขายสินค้าและบริการ ทั้งในด้านราคาและปริมาณ รวมทั้งพฤติกรรมทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม ตรวจสอบดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายในความรับผิดชอบของกรม และมาตรการที่กำหนด รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับปริมาณ ราคา พฤติกรรมทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม และสืบสวน สอบสวนเพื่อดำเนินการตามกฎหมายกับผู้ประกอบธุรกิจที่ฝ่าฝืน รับแจ้งข้อมูลและการขออนุญาตตามบทบัญญัติของกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติควบคุมโภคภัณฑ์ พ.ศ. 2495 พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 ส่งเสริมให้ผู้ประกอบธุรกิจมีความรู้ ความเข้าใจ กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการคณะกรรมการหรืออนุกรรมการซึ่งแต่งตั้งขึ้นตามกฎหมาย

7. สำนักสารสนเทศและแผนงานการค้าในประเทศ

มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับ จัดทำแผนกลยุทธ์การดำเนินงานและประสานการจัดทำแผนงานให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ กำกับ ติดตาม เร่งรัดการปฏิบัติงาน ประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และจัดทำตัวชี้วัดความสำเร็จของงาน การเปิดเผยแผนและผลการดำเนินงานต่อสาธารณชน จัดระบบเชื่อมโยงและสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนข้อมูลและสารสนเทศทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและการให้บริการ จัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสำหรับใช้สนับสนุนการตัดสินใจ การวางแผน และการบริหารจัดการการปฏิบัติงานด้านการค้าภายในเผยแพร่และให้บริการข้อมูลสารสนเทศ ดำเนินการงานวิเทศสัมพันธ์ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน จัดทำข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเชิงวิชาการและยุทธศาสตร์ นโยบายและมาตรการทางการค้าและความร่วมมือทางเศรษฐกิจ รวมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะ หรือเตรียมการเพื่อร่วมประชุมระหว่างประเทศ

8. สำนักส่งเสริมการแข่งขันทางการค้า

มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ศึกษา วิเคราะห์ เกี่ยวกับโครงสร้างธุรกิจ และการตลาดของสินค้าและบริการ ตลอดจนพฤติกรรมในการประกอบธุรกิจ ติดตามความเคลื่อนไหว และรวบรวมข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการค้า รวมทั้งกรณีที่มีการร้องเรียน วิเคราะห์ และเสนอแนะแนวทางการดำเนินการต่อคณะกรรมการแข่งขันทางการค้า พัฒนากำหนดมาตรการ แนวทาง หลักเกณฑ์การส่งเสริมการแข่งขันทางการค้าที่เป็นธรรม และส่งเสริมวัฒนธรรมการแข่งขันให้เป็นไปตามหลักสากล กำกับดูแลการประกอบธุรกิจให้มีการแข่งขันที่เป็นธรรมตามกฎหมายการแข่งขันทางการค้า ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า และดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการตามกฎหมายเกี่ยวกับการรักษาความเป็นธรรมทางการค้า

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 16 30/3/2555 11:53:00

9. สำนักส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร

มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับ ติดตาม วิเคราะห์สถานการณ์และแนวโน้มการผลิตการค้าสินค้าเกษตรทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ บูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดระบบและพัฒนาการค้าสินค้าเกษตรในประเทศให้เป็นศูนย์กลางการค้า การตลาดของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สร้างระบบเตือนภัยและเสนอมาตรการในการรักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตร ประสานการแก้ไขปัญหาด้านราคาและการตลาดสินค้าเกษตร พัฒนาระบบการค้าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ สร้างช่องทางการตลาด และพัฒนาขีดความสามารถด้านการตลาดแก่เกษตรกร ผู้ประกอบการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและการแปรรูปสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และสร้างมูลค่าเพิ่ม กำกับดูแลงานตามนโยบายและมาตรการที่ภาครัฐให้ดำเนินการเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร และปฏิบัติงานในฐานะเลขานุการคณะกรรมการนโยบายและมาตรการเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) รวมทั้งจัดระบบการกำกับดูแลเสถียรภาพรายได้ของเกษตรกรภายใต้การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลังและคณะกรรมการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

10. สำนักบริหารกิจการการค้าในภูมิภาค

มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับ จัดทำยุทธศาสตร์การค้า การตลาดสินค้าของภูมิภาค ให้สอดรับกับยุทธศาสตร์กระทรวงพาณิชย์ ยุทธศาสตร์กรมการค้าภายใน และยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดแบบบูรณาการ กำหนดแนวทางและถ่ายทอดลงสู่การปฏิบัติ วิเคราะห์แผนงานโครงการและงบประมาณ ประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดแบบบูรณาการ จัดทำงบประมาณของจังหวัด พัฒนาระบบงานและระบบข้อมูลในภูมิภาค สนับสนุนข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการและการให้บริการประชาชน เป็นศูนย์กลางการบริหารงานของสำนักงานการค้าภายในจังหวัด สร้างมาตรฐาน การปฏิบัติงาน และประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานการค้าภายในจังหวัด ดำเนินการตามแผนงาน โครงการตามนโยบายเร่งด่วนและโครงการพิเศษของกรมการค้าภายใน รวมทั้งประสานและติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน

11. สำนักจัดระบบและพัฒนามาตรฐานทางการค้า

มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับ ศึกษา วิเคราะห์รูปแบบการค้าและกลยุทธ์การตลาด รวมทั้งสินค้าและบริการให้เข้าสู่ตลาด เพื่อนำมาปรับปรุงวิธีการดูแลผู้บริโภค ดำเนินการเพื่อให้มีมาตรฐานทางการค้า ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการดำเนินธุรกิจตามมาตรฐานที่กำหนด และมีจริยธรรมในการประกอบธุรกิจ ดำเนินการเพื่อให้ปริมาณสินค้าเพียงพอและกระจายทั่วถึงกับความต้องการ กำหนดมาตรการและแผนงานในการจัดทำและบริหารจัดการให้มีการจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคเพื่อเป็นการเพิ่มทางเลือกและลดภาระค่าครองชีพ รวมทั้งช่วยตรึงราคาสินค้าในภาวะวิกฤตหรือภาวะจำเป็น กำหนดแนวทางการจัดระเบียบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกให้ผู้บริโภคพิทักษ์ประโยชน์ของตนเอง รวมทั้งสร้างการมีส่วนร่วมและเครือข่ายผู้บริโภค เพื่อรักษาความเป็นธรรมทางการค้า

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 17 30/3/2555 11:53:01

12. สำนักส่งเสริมการค้าข้าวและพืชไร่

มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับ ติดตาม วิเคราะห์สถานการณ์ แนวโน้มการผลิต การค้าข้าว ผลิตภัณฑ์ข้าวและพืชไร่ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ สร้างระบบเตือนภัย เสนอนโยบายและมาตรการในการรักษาเสถียรภาพราคา และประสานการแก้ไขปัญหาด้านราคาและการตลาด รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาระบบการค้าข้าว ผลิตภัณฑ์ข้าวและพืชไร่ พัฒนาขีดความสามารถทางด้านการตลาดแก่เกษตรกร ผู้ประกอบการ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพ การเพิ่มมูลค่า คุณค่า และการแปรรูปข้าวและพืชไร่ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการตลาด ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ (กขช.) คณะอนุกรรมการและคณะทำงานที่ กขช. แต่งตั้ง กำกับดูแลงานตามนโยบายและมาตรการที่ภาครัฐให้ดำเนินการ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกร รวมทั้งทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการตามกฎหมายว่าด้วยการค้าข้าว และคณะกรรมการอื่นที่เกี่ยวข้อง

13. สำนักกำกับและตรวจสอบเครื่องชั่ง

มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับ พัฒนาและกำหนดมาตรฐานของตุ้มน้ำหนักแบบมาตรา เครื่องชั่ง และเครื่องวัดสินค้าเกษตร วิธีการตรวจสอบความเที่ยงตรง และการให้คำรับรอง ตุ้มน้ำหนัก เครื่องชั่ง และเครื่องวัดสินค้าเกษตร เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎกระทรวง และระเบียบเกี่ยวกับการใช้เครื่องชั่งและเครื่องวัดสินค้าเกษตรให้เป็นไปตามมาตรฐานนานาชาติ จัดทำสอบเทียบ และเก็บรักษาตุ้มน้ำหนักแบบมาตราและเครื่องวัดสินค้าเกษตรแบบมาตรา สำรวจ ตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องชั่งและ เครื่องวัดสินค้าเกษตร กำหนดวิธีการซื้อขายสินค้าชนิดใดต้องทำการซื้อขายโดยการชั่งหรือการวัดสินค้าเกษตร ดำเนินการตามกฎหมายกรณีที่มีผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเครื่องชั่ง เครื่องวัดสินค้าเกษตร ให้ความรู้ คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้เครื่องชั่งและเครื่องวัดสินค้าเกษตรที่ถูกต้องแก่ประชาชน รวมทั้งจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล สถิติเกี่ยวกับงานด้านเครื่องชั่งและเครื่องวัดสินค้าเกษตร

14. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ

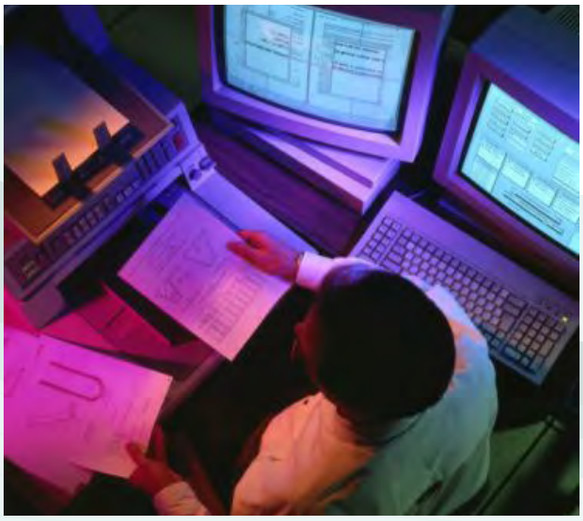

มีหน้าที่และความรับผิดชอบ เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านนโยบายและแผนงาน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พัฒนาและให้บริการระบบงาน ระบบคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่ายและความมั่นคงปลอดภัย กำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จัดทำแผนแม่บทระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและแผนปฏิบัติการของกรม พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ออกแบบและวางระบบเครือข่ายรองรับการเชื่อมโยงระบบงานหรือข้อมูลไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บำรุงรักษาระบบสารสนเทศ ระบบคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่ายและโปรแกรม ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งให้บริการและเผยแพร่ข้อมูลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 18 30/3/2555 11:53:05

15. ศูนย์ประสานและติดตามงานตามนโยบายและโครงการพิเศษ

มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับ ศึกษา วิเคราะห์และจัดทำแผนปฏิบัติ งบประมาณและทรัพยากรในการสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายและโครงการพิเศษ ส่งเสริมและประสานความร่วมมือ รวมทั้งบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานในสังกัดกรม ส่วนราชการ ภาคเอกชน ภาคประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องกับนโยบายและบรรลุผล ติดตามและประเมินผล การดำเนินงาน และให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับงานตามนโยบายและโครงการพิเศษ ปฏิบัติงานด้านวิชาการจัดระบบสารสนเทศ และให้บริการข้อมูลข่าวสาร เพื่อสร้างความเข้าใจงานตามนโยบายและโครงการพิเศษ

16. กลุ่มตรวจสอบภายใน

ทำหน้าที่หลักในการตรวจสอบการดำเนินงานภายในกรม เกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงินและการบัญชีของกรม และปฏิบัติงานหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

17. กลุ่มงานพัฒนาพัฒนาระบบบริหาร

มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับ เสนอแนะและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการภายในกรม ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการภายในกรม ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการร่วมกับหน่วยงานกลางต่างๆ และหน่วยงานในสังกัดกรม

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 19 30/3/2555 11:53:06

อัตรากำลัง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 กรมการค้าภายในมีบุคลากรรวมทั้งสิ้น 1,012 อัตรา แบ่งเป็นข้าราชการจำนวน 848 อัตรา จำแนกเป็นข้าราชการประเภทวิชาการระดับชำนาญการมากที่สุด จำนวน 264 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 31.13 ของข้าราชการทั้งหมด รองลงมาเป็นประเภทวิชาการระดับปฏิบัติการ 186 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 21.93 ประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษ 173 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 20.40 ประเภททั่วไประดับชำนาญงาน 108 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 12.74 และระดับปฏิบัติงาน 76 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 8.96 และลูกจ้างประจำและพนักงานราชการจำนวน 164 อัตรา (ลูกจ้างประจำ 152 อัตรา พนักงานราชการ 12 อัตรา)

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 20 30/3/2555 11:53:07

จำนวนข้าราชการพลเรือนจำแนกตามประเภทและระดับ ปีงบประมาณ 2554

ประเภท/ระดับ	จำนวน	ร้อยละ
นักบริหารสูง	1 อัตรา	0.12
นักบริหารต้น	3 อัตรา	0.35
อำนวยการสูง	6 อัตรา	0.71
อำนวยการต้น	3 อัตรา	0.35
วิชาการเชี่ยวชาญ	6 อัตรา	0.71
วิชาการชำนาญการพิเศษ	173 อัตรา	20.40
วิชาการชำนาญการ	264 อัตรา	31.13
วิชาการปฏิบัติการ	186 อัตรา	21.93
ทั่วไปอาวุโส	22 อัตรา	2.60
ทั่วไปชำนาญงาน	108 อัตรา	12.74
ทั่วไปปฏิบัติงาน	76 อัตรา	8.96
	รวม 848 อัตรา	100.00

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 21 30/3/2555 11:53:07

DIT งบประมาณ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 กรมการค้าภายในได้รับการจัดสรรงบประมาณรวมเป็นเงินทั้งสิ้น 957.3856 ล้านบาท ประกอบด้วย 2 แผนงาน คือ แผนงานปรับโครงสร้างเศรษฐกิจภาคเกษตร จำนวน 508.2388 ล้านบาท และแผนงานปรับโครงสร้างเศรษฐกิจภาคการตลาด การค้าและการลงทุน จำนวน 449.1468 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณที่ได้รับในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 จำนวน 770.7331 ล้านบาทแล้ว ปรากฏว่า ปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 จำนวน 186.6525 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 24.22 โดยจำแนกตามประเภทรายจ่ายเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ งบดำเนินงานจำนวน 311.8558 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 32.57 งบบุคลากรจำนวน 308.5282 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 32.23 งบเงินอุดหนุนจำนวน 163.4625 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.07 งบรายจ่ายอื่นจำนวน 90.9385 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.50 และงบลงทุนจำนวน 82.6006 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.63 ของงบประมาณทั้งหมด

การได้รับงบประมาณประจำปี 2554 จำแนกตามประเภทรายจ่าย

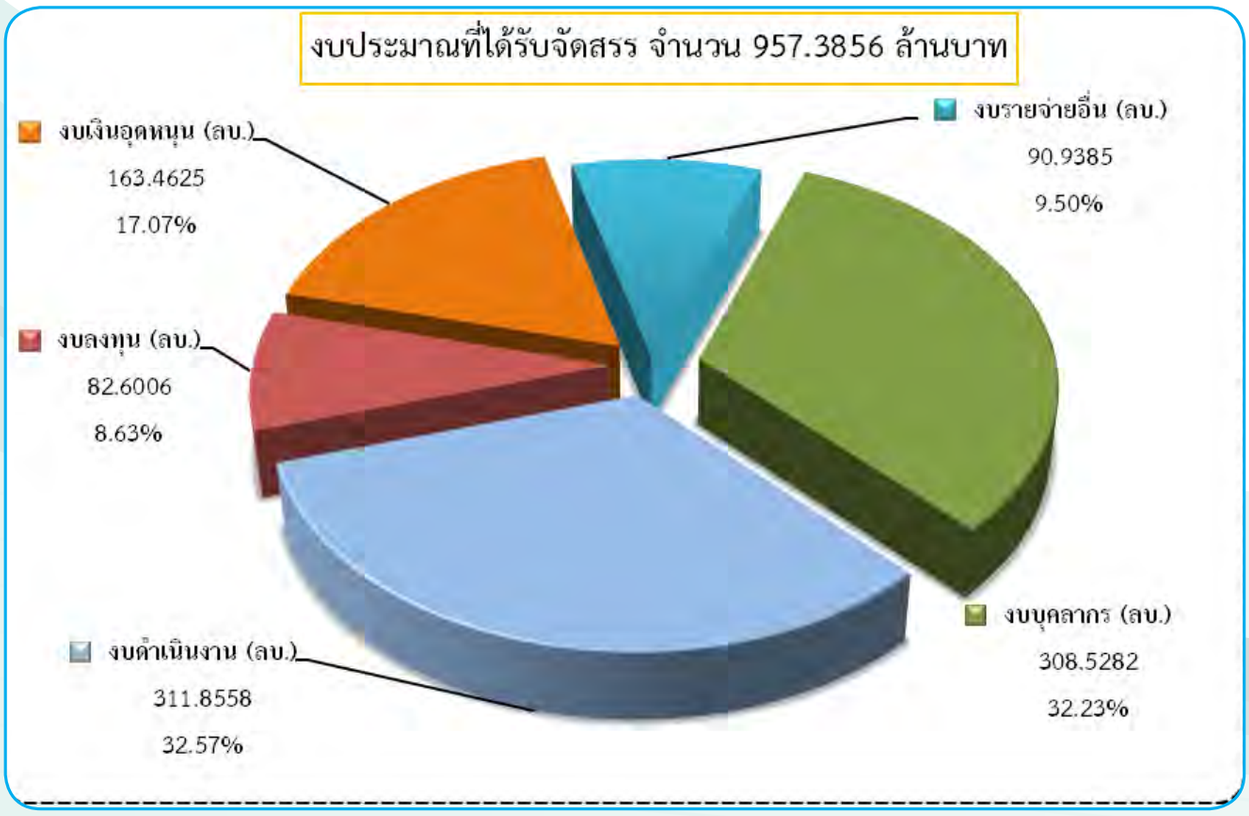

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 22 30/3/2555 11:53:10

เปรียบเทียบงบประมาณประจำปี 2553 และปี 2554 จำแนกตามประเภทรายจ่าย

หน่วย : ล้านบาท

หมวดรายจ่าย	ปี 2553	ปี 2554	เปลี่ยนแปลง	
			เพิ่ม (ลด)	%
งบบุคลากร	302.4025	308.5282	6.1257	2.03
• เงินเดือนและค่าจ้างประจำ	301.1942	307.1013	5.9071	1.96
• พนักงานราชการ	1.2083	1.4269	0.2186	18.09
งบดำเนินงาน	258.6798	311.8558	53.1760	20.56
• ค่าตอบแทน ใช้สอย และวัสดุ	241.4923	292.3256	50.8333	21.05
• ค่าสาธารณูปโภค	17.1875	19.5302	2.3427	13.63
งบลงทุน	26.9140	82.6006	55.6866	206.91
• ค่าครุภัณฑ์	26.9140	74.2193	47.3053	175.76
• ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	-	8.3813	8.3813	100.00
งบเงินอุดหนุน	163.4618	163.4625	0.0007	0.00
งบรายจ่ายอื่น	19.2750	90.9385	71.6635	371.79
รวม	**770.7331**	**957.3856**	**186.6525**	**24.22**

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 23 30/3/2555 11:53:11

DIT
ไข่ไก่ธงฟ้า... ช่วยผู้บริโภค
โดย กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

บาท
15

ส่วนที่ 2

ผลการปฏิบัติราชการ

- ผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554
- ผลการปฏิบัติงานที่สำคัญในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2554

ผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554

กรมการค้าภายในได้จัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการ ปี 2554 เพื่อเป็นหลักประกันผลการดำเนินงานไว้ล่วงหน้า ใน 4 มิติ คือ มิติที่ 1 ด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติราชการ มิติที่ 2 ด้านคุณภาพการให้บริการ มิติที่ 3 ด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ และมิติที่ 4 ด้านการพัฒนาองค์กร ซึ่งได้มีการผลักดันการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ โดยมีผลการดำเนินงานส่วนใหญ่เป็นไปตามเป้าหมาย ดังนี้

1. มิติด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติราชการ

เป็นคำรับรองการปฏิบัติราชการที่จะผลักดันให้ภารกิจหลักตามแผนปฏิบัติราชการของกรมการค้าภายใน และสนับสนุนกลุ่มภารกิจด้านการค้าในประเทศและกระทรวงพาณิชย์ในส่วนที่กรมรับผิดชอบบรรลุผล ซึ่งผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดต่างๆ ในมิตินี้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่กำหนด และบรรลุผลสำเร็จตามแผนปฏิบัติราชการกระทรวงพาณิชย์และกลุ่มภารกิจด้านการค้าในประเทศ ได้แก่ การกำกับติดตามดูแลพฤติกรรมทางการค้าภายใต้กรอบกฎหมายการแข่งขันทางการค้า และส่งเสริมการแข่งขันทางการค้าที่เป็นธรรม โดยสามารถดำเนินการให้ค่าระดับการแข่งขันทางการค้าของธุรกิจในสินค้าและบริการเป้าหมาย 80 รายการ ใน 6 กลุ่มสินค้า/บริการ ได้แก่ กลุ่มธุรกิจสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มธุรกิจสินค้าปิโตรเลียม ปิโตรเคมีและเคมีเกษตร กลุ่มธุรกิจสินค้าวัสดุก่อสร้าง กลุ่มธุรกิจสินค้ายานยนต์ กลุ่มธุรกิจสินค้าอื่น และกลุ่มธุรกิจบริการ โดยมีความเป็นธรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 92.82 ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และการส่งเสริมให้มีการซื้อขายสินค้าเกษตรในตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยเพิ่มขึ้น ใน 3 สินค้า ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง และยางพารา โดยมีปริมาณสัญญาที่มีการซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 34.29 จากเป้าหมายที่กำหนดไว้ร้อยละ 17

สำหรับผลการดำเนินตามแผนปฏิบัติราชการของกรมการค้าภายใน มีผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดต่างๆ ได้แก่ การส่งเสริมและพัฒนาระบบตลาดที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ โดยการยกระดับราคาสินค้าเกษตรเป้าหมายที่ซื้อขายผ่านระบบตลาดสินค้าเกษตรในความส่งเสริมของกรมการค้าภายใน ได้แก่ ตลาดกลางสินค้าเกษตร ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย และตลาดข้อตกลง โดยสามารถยกระดับราคาสินค้าเกษตรเป้าหมาย (ข้าวเปลือก ยางพารา และหอมแดง) เพิ่มขึ้น ดังนี้ (1) ตลาดกลางสินค้าเกษตร โดยสินค้าข้าวเปลือกหอมมะลิและข้าวเปลือกเจ้า 5% ที่ซื้อขายผ่านตลาดกลางสินค้าเกษตร มีราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.37 จากเป้าหมายที่กำหนดไว้ร้อยละ 3.70 (2) ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย โดยสินค้ายางพารา (ยางแผ่นรมควันชั้น 3) ที่ซื้อขายผ่านตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าฯ มีราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.01 จากเป้าหมายที่กำหนดไว้ร้อยละ 3.30 (3) ตลาดข้อตกลง โดยสินค้าหอมแดงที่ซื้อขายผ่านตลาดข้อตกลงมีราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ 34.87 จากเป้าหมายที่กำหนดไว้ร้อยละ 32.60 และดำเนินการส่งเสริมการจัดทำสัญญาข้อตกลงตามมาตรฐานของกรมการค้าภายใน เพื่อสร้างหลักประกันรายได้ให้เกษตรกร จำนวน 10 สินค้า ได้แก่ มะเขือเทศ ถั่วเหลือง หอมแดง หัวพันธุ์หอมแดง ข้าวโพดหวาน ชมพู่เพชรสายรุ้ง มะม่วงน้ำดอกไม้ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ข้าวหอมมะลิ และถั่วเขียวผิวมัน จากเป้าหมายที่กำหนดไว้ 8 สินค้า รวม 37 สัญญา ปริมาณ 18,696 ตัน มูลค่ากว่า 275 ล้านบาท นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินการในการประกาศราคาเกณฑ์กลางอ้างอิงตามโครงการประกันรายได้สินค้าเกษตร 3 สินค้า คือ ข้าว มันสำปะหลัง และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ให้เกษตรกรรับรู้เพื่อนำไปเทียบเคียงกับราคาประกันรายได้ก่อนตัดสินใจขอใช้สิทธิในการขอรับการชดเชยจากภาครัฐในช่วงเวลาที่คิดว่าจะเกิดประโยชน์แก่ตนเองสูงสุด โดยได้ประกาศเกณฑ์กลางราคาอ้างอิงได้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด และการพัฒนาและส่งเสริมศูนย์จำหน่ายสินค้าเกษตรชุมชน เพื่อเพิ่มรายได้แก่เกษตรกร โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รณรงค์เพิ่มการบริโภค อบรมถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกร การสร้างตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์และสนับสนุนวัสดุ เพื่อประชาสัมพันธ์และจูงใจในการซื้อสินค้า โดยสามารถดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ จำนวน 2 แห่ง ที่จังหวัดนครสวรรค์ และอุดรธานี

ในส่วนผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการดูแลราคาสินค้าให้มีความเป็นธรรม สามารถติดตามดูแลราคาขายปลีกสินค้า 205 รายการ ให้เคลื่อนไหวสอดคล้องกับต้นทุนที่แท้จริง

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 26 30/3/2555 11:53:21

ซึ่งเป็นการสร้างหลักประกันให้แก่ผู้บริโภคว่าราคาสินค้าที่จำหน่ายมีความเหมาะสม และเป็นธรรม ในด้านปริมาณก็ได้มีการกำกับตรวจสอบเครื่องชั่งตวงวัดที่ใช้งานและสินค้าหีบห่อให้มีความเที่ยงตรง และเป็นไปตามมาตรฐาน จำนวน 4,524,259 เครื่อง/หีบห่อ การถ่ายโอนงานด้านการตรวจสอบรับรองคุณภาพมาตรฐานของมาตรวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการ โดยผู้รับโอนงานสามารถดำเนินการแทนกรมการค้าภายในได้อย่างสมบูรณ์ การแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนของผู้บริโภคที่ประสบปัญหาการไม่ได้รับความเป็นธรรมในการซื้อสินค้าและบริการ ซึ่งได้ร้องเรียนมายังศูนย์รับเรื่องร้องเรียนราคาและปริมาณสินค้า (สายด่วน 1569) และช่องทางติดต่อสอบถามอื่น ๆ เช่น E-mail ตู้ ปณ.156 หรือร้องเรียนด้วยตนเอง โดยได้เข้าไปดำเนินการแก้ไขปัญหาให้แล้วเสร็จตามมาตรฐานระยะเวลาที่กำหนดไว้ ซึ่งมีจำนวนเรื่องร้องเรียนทั้งหมด 5,654 เรื่อง สามารถแก้ไขปัญหาแล้วเสร็จตามกำหนดเวลาจำนวน 5,517 เรื่อง หรือร้อยละ 97.58 รวมทั้งยังได้สร้างการมีส่วนร่วมให้ผู้บริโภคมีบทบาทในการพิทักษ์ประโยชน์ของตนเอง โดยได้ขยายเครือข่ายของผู้บริโภค “อาสาธงฟ้า 1569” มาเป็นแนวร่วมในการปฏิบัติงานในทั่วประเทศ จำนวน 450 ราย ซึ่งเครือข่ายดังกล่าวได้ช่วยสอดส่องและรายงานข้อมูลราคาและพฤติกรรมทางการค้า เพื่อนำมากำหนดแนวทางในการทำงานที่เหมาะสมและทันท่วงที รวมทั้งการบรรเทาภาระค่าครองชีพให้แก่ประชาชน โดยจัดจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นต่อการครองชีพแก่ประชาชนในราคาถูกกว่าท้องตลาดทั่วไปร้อยละ 20-40 ตามพื้นที่และแหล่งชุมชนต่าง ๆ ทั่วประเทศ จำนวน 453 ครั้ง สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ 304 ครั้ง สามารถลดรายจ่ายให้แก่ประชาชนจำนวน 4.69 ล้านคน คิดเป็นมูลค่า 608.29 ล้านบาท

2. มิติด้านคุณภาพการให้บริการ

เป็นข้อตกลงการทำงานเพื่อสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้รับบริการ ผู้กำหนดนโยบาย ซึ่งอยู่ระหว่างการประเมินผลโดยผู้ประเมินอิสระ และการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ โดยได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และได้ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ในแผนฯ ได้แก่ การเสริมสร้างจิตสำนึกค่านิยมให้หน่วยงานภาครัฐบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล การบูรณาการหน่วยงานทุกภาคส่วน การเสริมสร้างความเข้มแข็ง การพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ภาครัฐในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ

3. มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ

เป็นข้อตกลงการทำงานเพื่อให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว และประหยัด โดยได้มีการดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายคำรับรองฯ เป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ การให้บริการประชาชนเป็นไปตามมาตรฐานระยะเวลาการให้บริการที่ได้ประกาศให้ผู้รับบริการทราบอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวก รวดเร็วในการขอรับบริการงานด้านต่างๆ ของกรมการค้าภายใน การจัดทำต้นทุนต่อหน่วยเพื่อให้ผู้บริหารตัดสินใจบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และการควบคุมภายให้เป็นไปตามมาตรฐาน สำหรับการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณนั้น ไม่สามารถบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เนื่องจากมีข้อจำกัดจากปัจจัยภายนอกที่อยู่นอกเหนือการบริหารจัดการและการควบคุม

4. มิติด้านการพัฒนาองค์กร

เป็นข้อตกลงการทำงานเพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการให้เป็นไปตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐซึ่งเป็นระบบคุณภาพที่เป็นสากล สามารถยกระดับการทำงานได้ตามเกณฑ์ฯ ที่กำหนดไว้ ทั้งด้านการนำองค์กร การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวัด การวิเคราะห์ และจัดการความรู้ การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล การจัดการกระบวนการทำงานให้ได้มาตรฐานเพื่อเป็นหลักประกันในการทำงานให้บรรลุตามข้อกำหนดหรือเป้าหมาย การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ การบูรณาการข้อมูลสถิติภาครัฐตามมาตรฐาน stat XML การสร้างความพึงพอใจของผู้ใช้ข้อมูลต่อระบบฐานข้อมูลขององค์การ การปรับปรุงกระบวนการทำงาน รวมทั้ง การจัดการความเสี่ยงและควบคุมการทำงานเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดและมีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 27 30/3/2555 11:53:22

สรุปผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ รอบ 12 เดือน

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ	หน่วยวัด (เป้าหมาย)	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การให้คะแนน					ผลการดำเนินงาน		
			1	2	3	4	5	ผลการดำเนินงาน	ค่าคะแนนที่ได้	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
มิติที่ 1 มิติด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติราชการ (น้ำหนัก : ร้อยละ 50)									4.7149	
1.ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติราชการของกระทรวงและนโยบายสำคัญ/พิเศษของรัฐบาล (น้ำหนัก: ร้อยละ 25)										
1.1 ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติราชการของกระทรวง (ร้อยละ 8)										
1.1.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการส่งออกของไทย (US$)	ร้อยละ (12.30)	2	7.70	8.85	10.00	11.15	12.30	24.40	5.0000	0.1000
1.1.2 จำนวนธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้สามารถดำเนินธุรกิจในต่างประเทศ	ร้อยละ (77)	1	65	68	71	74	77	82	5.0000	0.0500
1.1.3 ระดับความสำเร็จในการส่งเสริมให้สินค้า/บริการไทยสามารถจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาในต่างประเทศ	ร้อยละ (5)	1	1	2	3	4	5	5	5.0000	0.0500
1.1.4 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดน	ร้อยละ (20)	1	8	11	14	17	20	13.83	2.9433	0.0294
1.1.5 ระดับความสำเร็จในการเจรจาทางการค้าระหว่าง	ระดับ (5)	3	1	2	3	4	5	4.2667	4.2667	0.1280
1.2 ระดับความสำเร็จในการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญ/พิเศษของรัฐบาล (ร้อยละ 5)										
1.2.1 ร้อยละของระดับการแข่งขันทางการค้าของธุรกิจเป้าหมายมีความเป็นธรรมดีขึ้น	ระดับ (92.82)	5	92.74	92.76	92.78	92.80	92.82	92.82	5.0000	0.2500
1.3 ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติราชการของกระทรวงที่มีเป้าหมายร่วมกันระหว่างกระทรวง (ร้อยละ 10)										
1.3.1 ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติราชการของกระทรวงที่มีเป้าหมายร่วมกันระหว่างกระทรวงของยุทธศาสตร์ข้าวไทย										
1.3.1.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการส่งออกข้าวและผลิตภัณฑ์	ร้อยละ	5								
1) มูลค่าการส่งออกข้าว	ระดับ (8)	2.5	-8	-4	0	4	8	43.31	5.0000	0.125
2) มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ข้าว	ระดับ (4)	2.5	-4	-2	0	2	4	ใช้ตัวเลขกรมศุลกากร	1.0000	0.0250

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 28 30/3/2555 11:53:23

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ	หน่วยวัด (เป้าหมาย)	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การให้คะแนน					ผลการดำเนินงาน		
			1	2	3	4	5	ผลการดำเนินงาน	ค่าคะแนนที่ได้	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
1.3.2 ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติราชการของกระทรวงที่มีเป้าหมายร่วมกันระหว่างกระทรวงของยุทธศาสตร์การปรับปรุงบริการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบธุรกิจของประเทศ (Doing Business)										
1.3.2.1 อันดับของประเทศไทยตามรายงานผลการวิจัยเรื่อง Doing Business ของธนาคารโลกในด้านการเริ่มต้นธุรกิจ	อันดับ (93)	5	97	96	95	94	93	78	5.0000	0.2500
1.4 ระดับความสำเร็จของการพัฒนาศูนย์บริการรร่วมหรือเคาท์เตอร์บริการประชาชน (ร้อยละ 2)										
1.4.1 ระดับความสำเร็จของการพัฒนาศูนย์บริการร่วมหรือเคาน์เตอร์บริการประชาชน	ระดับ (5)	2	1	2	3	4	5	5	5.0000	0.1000
2. ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติราชการของกลุ่มภารกิจ (น้ำหนัก: ร้อยละ 10)										
2.1 ร้อยละเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้นของปริมาณสัญญาที่มีการซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า	ร้อยละ (17)	2	9	11	13	15	17	34.29	5.0000	0.1000
2.2 จำนวนธุรกิจที่ได้รับการพัฒนาเข้าสู่เกณฑ์คุณภาพมาตรฐานพร้อมสู่สากล	ราย (150)	3	110	120	130	140	150	167	5.0000	0.1500
23 จำนวนทรัพย์สินทางปัญญาที่มีการเจรจาธุรกิจสำเร็จเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์	รายการ (12)	5	8	9	10	11	12	12	5.0000	0.2500
3. ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติราชการ/ภารกิจหลัก/เอกสารงบประมาณรายจ่ายฯ ของส่วนราชการระดับกรมหรือเทียบเท่า (น้ำหนัก: ร้อยละ 15)										
3.1 ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติราชการ/ภารกิจหลัก (ร้อยละ 10)										
3.1.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นเฉลี่ยของราคาสินค้าเกษตรเป้าหมายที่ซื้อขายผ่านระบบตลาดสินค้าเกษตรในความส่งเสริมของกรมการค้าภายใน	ร้อยละ	2								
3.1.1.1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นเฉลี่ยของราคาข้าวเปลือกที่ซื้อขายผ่านตลาดกลางในความส่งเสริมของกรมการค้าภายใน	ร้อยละ (3.9)	0.8	3.5	3.6	3.7	3.8	3.9	7.37	5.0000	0.0400
3.1.1.2 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นเฉลี่ยของราคายางพาราที่ซื้อขายผ่านระบบตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย	ร้อยละ (3.5)	0.7	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	4.01	5.0000	0.0350

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 29 30/3/2555 11:53:24

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ	หน่วยวัด (เป้าหมาย)	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การให้คะแนน					ผลการดำเนินงาน		
			1	2	3	4	5	ผลการดำเนินงาน	ค่าคะแนนที่ได้	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
3.1.1.3 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นเฉลี่ยของราคาหอมแดงที่ซื้อขายผ่านระบบตลาดข้อตกลง	ร้อยละ (32.80)	0.5	32.4	32.5	32.6	32.7	32.8	34.87	5.0000	0.0250
3.1.2 ร้อยละของการประกาศเกณฑ์กลางอ้างอิงตามโครงการประกันรายได้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด	ร้อยละ (100)	2	80	85	90	95	100	100	5.0000	0.1000
3.1.3 ร้อยละของสินค้าและบริการเป้าหมายที่มีราคาจำหน่ายสอดคล้องกับต้นทุน	ร้อยละ (99.50)	1.5	98.5	98.75	99.00	99.25	99.50	99.68	5.000	0.0750
3.1.4 ร้อยละของเรื่องร้องเรียนได้รับการแก้ไขปัญหาให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา	ร้อยละ (97.50)	1	95.50	96.00	96.50	97.00	97.50	97.58	5.0000	0.0500
3.1.5 ร้อยละของจำนวนธุรกิจสินค้าและบริการที่กำกับดูแลให้มีการแข่งขันที่เป็นธรรม	ร้อยละ (100)	1.5	80	85	90	95	100	100	5.0000	0.0750
3.1.6 ระดับความสำเร็จของการถ่ายโอนงานด้านตรวจสอบรับรองคุณภาพมาตรฐาน	ระดับ (5)	2	1	2	3	4	5	5	5.0000	0.1000
3.2 ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักตามเป้าหมายผลผลิตของส่วนราชการ (เอกสารงบประมาณรายจ่าย)	ระดับ (5)	5	1 (80%)	2 (85%)	3 (90%)	4 (95%)	5 (100%)			
3.2.1 จำนวนครั้งการจัดหาสินค้าราคาประหยัด	ครั้ง (304)	0.72	80	85	90	95	100	149.01 (453 ครั้ง)	5.0000	0.0360
3.2.2 จำนวนเครื่องชั่งตวงวัดและสินค้าหีบห่อที่กำกับดูแลให้เป็นไปตามมาตรฐาน	เครื่อง/หีบห่อ (2,189,794)	0.72	80	85	90	95	100	206.61 (4,524,259)	5.0000	0.0360
3.2.3 จำนวนศูนย์จำหน่ายสินค้าเกษตรชุมชนที่กรมเข้าไปสนับสนุนการจัดการเพื่อเพิ่มรายได้เกษตรกร	แห่ง (2)	0.72	80	85	90	95	100	100 (2 แห่ง)	5.0000	0.0360
3.2.4 จำนวนชนิดของสินค้าเป้าหมายที่ทำสัญญาซื้อขายตามข้อตกลงมาตรฐาน	สินค้า (8)	0.71	80	85	90	95	100	125 (10 สินค้า)	5.0000	0.0355
3.2.5 จำนวนเครือข่ายผู้บริโภคในการดูแลราคา เฝ้าระวังการค้าที่ไม่เป็นธรรม	ราย (450)	0.71	80	85	90	95	100	100 (450 ราย)	5.0000	0.0355
3.2.6 ร้อยละของเรื่องร้องเรียนที่ได้รับการแก้ไขปัญหาแล้วเสร็จตามกำหนดเวลา	ร้อยละ (95.75)	0.71	80	85	90	95	100	101.91 (97.58%)	5.0000	0.0355

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 30 30/3/2555 11:53:24

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ	หน่วยวัด (เป้าหมาย)	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การให้คะแนน					ผลการดำเนินงาน		
			1	2	3	4	5	ผลการดำเนินงาน	ค่าคะแนนที่ได้	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
3.2.7 จำนวนเรื่องที่เข้าไปติดตามตรวจสอบพฤติกรรมการแข่งขันทางการค้าตามกรอบกฎหมายการแข่งขันทางการค้า	เรื่อง (8)	0.71	80	85	90	95	100	100 (8 เรื่อง)	5.0000	0.0355
มิติที่ 2 มิติด้านคุณภาพการให้บริการ (น้ำหนัก : ร้อยละ 15)								2.6000		
4. ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ (85)	6	65	70	75	80	85	ประเมินผลโดยผู้ประเมินอิสระ	1.0000	0.0600
5. ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้กำหนดนโยบาย	ร้อยละ (85)	3	65	70	75	80	85	ประเมินผลโดยคณะกรรมการ	1.0000	0.0300
6. ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	ระดับ (5)	6	1	2	3	4	5	5	5.0000	0.3000
มิติที่ 3 มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ (น้ำหนัก : ร้อยละ 15)								4.2502		
7.ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการรักษามาตรฐานระยะเวลาการให้บริการ	ระดับ (5)	3	1	2	3	4	5	5	5.0000	0.1500
8. ร้อยละของการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุน/ภาพรวม/เงินโครงการลงทุนภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555		5								
8.1 ร้อยละของการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุน	ร้อยละ (78)	2	66	69	72	75	78	76.52	4.5067	0.0901
8.2 ร้อยละของการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายภาพรวม	ร้อยละ (95)	1.5	91	92	93	94	95	90.06	1.0000	0.0150
8.3 ร้อยละความสำเร็จของการเบิกจ่ายเงินงบประมาณตามแผน	ร้อยละ (100)	1.5	86.00	89.50	93.00	96.50	100	90.06	2.1600	0.0324
9. ระดับความสำเร็จของการจัดทำต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต	ระดับ (5)	3	1	2	3	4	5	5	5.0000	0.1500
10. ระดับความสำเร็จของการควบคุมภายใน	ระดับ (5)	4	1	2	3	4	5	5	5.0000	0.2000

หมายเหตุ ตัวชี้วัดที่ 11. *ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนพัฒนากฎหมายของส่วนราชการ กรมฯ ไม่มีแผนพัฒนากฎหมายที่จะต้องดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 จึงไม่ต้องประเมินผลตามตัวชี้วัดนี้ จึงนำน้ำหนัก (ร้อยละ 2) ไปรวมไว้ในตัวชี้วัดที่ 9 และ 10 ตัวชี้วัดละร้อยละ 1*

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 31 30/3/2555 11:53:25

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ	หน่วยวัด (เป้าหมาย)	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การให้คะแนน					ผลการดำเนินงาน		
			1	2	3	4	5	ผลการดำเนินงาน	ค่าคะแนนที่ได้	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
มิติที่ 4 มิติด้านการพัฒนาองค์กร (น้ำหนัก : ร้อยละ 20)									5.0000	
12. ระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) (น้ำหนัก : ร้อยละ 20)										
12.1 ร้อยละของการผ่านเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน	ร้อยละ (100)	8	60	70	80	90	100	100	5.0000	0.4000
• ด้านการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ (หมวด 2)		4								
-แผนพัฒนาระบบการถ่ายทอดตัวชี้วัดและเป้าหมายระดับองค์กรลงสู่การปฏิบัติและการติดตามผลการดำเนินงาน										
(1)ร้อยละของตัวชี้วัดระดับบุคคลที่สอดคล้องตามเป้าหมายขององค์กร	ร้อยละ (80)	2	60	65	70	75	80	81.93	5.0000	0.1000
(2)ร้อยละความสำเร็จเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักขอสำนัก/กองที่ปฏิบัติงานได้บรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดที่องค์กรกำหนด	ร้อยละ (80)	2	60	65	70	75	80	92.09	5.0000	0.1000
• ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (หมวด 4)										
- แผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลสนับสนุนยุทธศาสตร์ การติดตามผลและเฝ้าระวังเตือนภัย										
(1) ร้อยละของความครอบคลุมถูกต้อง และทันสมัยของฐานข้อมูลที่สนับสนุนยุทธศาสตร์ อย่างน้อย 1 ประเด็นยุทธศาสตร์	ร้อยละ (100)	2	60	70	80	90	100	100	5.0000	0.1000
(2) ร้อยละความพึงพอใจของผู้ใช้ข้อมูลต่อระบบฐานข้อมูลขององค์กร	ร้อยละ (80)	2	60	65	70	75	80	80	5.0000	0.1000
12.2 ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จของผลลัพธ์การดำเนินการ (ผลลัพธ์กระบวนการ) ของส่วนราชการตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน (หมวด 7)	ระดับ (5)	6	1	2	3	4	5	5	5.0000	0.3000
RM 1.4 : ร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักความสำเร็จของผลสัมฤทธิ์ของมาตรการ/โครงการตามนโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดี (อย่างน้อยด้านละ 1 มาตรการ/โครงการ)	ร้อยละ (100)	0.167	60	70	80	90	100	100	5.0000	0.8350

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 32 30/3/2555 11:53:26

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ	หน่วยวัด (เป้าหมาย)	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การให้คะแนน					ผลการดำเนินงาน		
			1	2	3	4	5	ผลการดำเนินงาน	ค่าคะแนนที่ได้	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
RM 2.3 : ร้อยละของตัวชี้วัดระดับบุคคลที่สอดคล้องตามเป้าหมายขององค์การ	ร้อยละ (80)	0.167	60	70	80	90	100	100	5.0000	0.8350
RM 3.5 : ร้อยละของความสำเร็จในการดำเนินการตามมาตรฐานคู่มือการให้บริการ	ร้อยละ (100)	0.167	60	70	80	90	100	100	5.0000	0.8350
RM 4.5 : ร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักความสำเร็จจากผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการตามแผนการจัดการความรู้ อย่างน้อย 3 องค์ความรู้	ร้อยละ (100)	0.167	80	85	90	95	100	100	5.0000	0.8350
RM 5.2 : ร้อยละความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการพัฒนาบุคลากร	ร้อยละ (80)	0.166	60	65	70	75	80	80	5.0000	0.8300
RM 6.3 : ร้อยละของกระบวนการสร้างคุณค่าที่มีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)	ร้อยละ (70)	0.166	30	40	50	60	70	100	5.0000	0.8300
12.3 ระดับความสำเร็จของการประเมินองค์การด้วยตนเองตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน	ร้อยละ (5)	6	1	2	3	4	5	5	5.0000	0.3000
•จัดทำลักษณะสำคัญขององค์กรได้ครบถ้วน	คำถาม (เป้าหมาย 15 คำถาม)	2	3	6	9	12	15	15	5.0000	0.1000
•ประเมินองค์กรด้วยตนเองตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน (FL) ได้ครบถ้วน	หมวด (เป้าหมาย 7 หมวด)	2	3	4	5	6	7	7	5.0000	0.1000
•ประเมินองค์กรด้วยตนเอง เพื่อผ่านการรับรองการผ่านเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน ตามโปรแกรม Self Certify FL ได้ครบถ้วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 100 ตามประเด็นการตรวจรับรอง	ประเมิน/ให้ข้อมูลครบถ้วนทุกประเด็นการตรวจ	2	60	70	80	90	100	100	5.0000	0.1000
		20							5.0000	1.0000
รวม		100								4.3850

หมายเหตุ :

1. เป็นผลการประเมินตนเองเบื้องต้น
2. ตัวชี้วัดที่ 1.3.1.1 2) รอข้อมูลจากกรมศุลกากร จึงใส่คะแนน 1 ไว้ก่อน
3. ตัวชี้วัดที่ 4 และ 5 เป็นตัวชี้วัดเชิงคุณภาพที่ประเมินโดยคณะกรรมการ และใช้ผลสำรวจจากผู้ประเมินอิสระ จึงใส่คะแนน 1 ไว้ก่อน

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 33 30/3/2555 11:53:26

ผลการปฏิบัติงานที่สำคัญ ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2554

กรมการค้าภายใน เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการด้านเศรษฐกิจของประเทศให้มีความเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน และสร้างความกินดีอยู่ดีให้แก่ประชาชนในประเทศ โดยได้ดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลในการผลักดันด้านการค้าในประเทศให้มีความเข้มแข็ง สร้างโอกาสทางการตลาด ดูแลให้เกษตรกรมีทางเลือกและรายได้จากการขายผลผลิต ที่เป็นธรรม ประชาชนสามารถลดรายจ่ายและซื้อสินค้าในราคาที่เป็นธรรม รวมทั้งดูแลธุรกิจให้มีการแข่งขันอย่างเสรี เป็นธรรม ภารกิจดังกล่าวถือว่าเป็นสิ่งท้าทายในการดำเนินการของกรมการค้าภายในเป็นอย่างยิ่งในการประสานผลประโยชน์ของกลุ่มบุคคล 3 กลุ่ม ได้แก่ เกษตรกร ผู้บริโภค และผู้ประกอบการ ซึ่งมีผลประโยชน์หรือความต้องการที่แตกต่างกัน

ในรอบปีงบประมาณ 2554 ที่ผ่านมา กรมการค้าภายในได้ดำเนินการตามภารกิจและนโยบายที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาล ทั้งในด้านการดูแลราคาสินค้าเกษตร การดูแลความเป็นธรรมด้านราคาและปริมาณสินค้า การลดภาระค่าครองชีพของประชาชนและการดูแลธุรกิจให้มีการแข่งขันที่เสรีเป็นธรรม รวมทั้ง การให้ความช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนในการครองชีพให้แก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ต่าง ๆ ได้แก่ สถานการณ์เศรษฐกิจภายในและภายนอกประเทศ ความผันผวนของราคาน้ำมันในตลาดโลก รวมทั้งภัยธรรมชาติ โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

การพัฒนาตลาดและดูแลราคาสินค้าเกษตร

ดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลในการสร้างโอกาสทางการตลาด และดูแลรักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตร เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายผลผลิต โดยได้ดำเนินการให้กลไกตลาดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งพัฒนาการให้บริการของกิจการคลังสินค้า ไซโล และห้องเย็น เพื่อสนับสนุนระบบโลจิสติกส์ ดังนี้

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 34 30/3/2555 11:53:29

การบริหารจัดการกลไกตลาดสินค้าเกษตร

1. โครงการประกันรายได้เกษตรกร เพื่อสร้างความมั่นคงด้านรายได้ให้แก่เกษตรกร และเป็นการกระจายความช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกันในสินค้าเกษตรหลัก 3 ชนิด ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลัง โดยดำเนินการเกี่ยวกับการพิจารณากำหนดนโยบาย มาตรการ หลักเกณฑ์ และวิธีดำเนินการจัดประชุมชี้แจงมาตรการ ประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่เกษตรกรในพื้นที่แหล่งผลิตเพื่อให้สามารถใช้สิทธิตามโครงการประกันรายได้ และพิจารณากำหนดราคาเกณฑ์กลางอ้างอิง ให้ผู้เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการต่อไป ดังนี้

1.1 โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2553/54 ผลการดำเนินงาน แบ่งเป็น 2 รอบ คือ รอบที่ 1 มีเกษตรกรมาขึ้นทะเบียนโครงการฯ จำนวน 3.877 ล้านครัวเรือน ทำสัญญาให้กับเกษตรกรจำนวน 3.762 ล้านราย และ ธ.ก.ส. ได้จ่ายเงินชดเชยให้เกษตรกรจำนวน 3.139 ล้านราย 5.587 ล้านสัญญา เป็นเงิน 36,001.024 ล้านบาท รอบที่ 2 มีเกษตรกรมาขึ้นทะเบียนโครงการฯ จำนวน 0.922 ล้านครัวเรือน ทำสัญญาให้กับเกษตรกรจำนวน 0.915 ล้านราย และ ธ.ก.ส. ได้จ่ายเงินชดเชยให้เกษตรกรแล้ว จำนวน 0.869 ล้านราย 1.754 ล้านสัญญา เป็นเงิน 31,546.761 ล้านบาท รวมทั้งดำเนิน "มาตรการรักษาเสถียรภาพข้าวเปลือก" เพื่อเป็นมาตรการเสริมเพิ่มเติมจากการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2553/54 เพื่อแก้ไขปัญหาราคาข้าวเปลือกตกต่ำ ดังนี้

(1) โครงการแทรกแซงตลาดรับซื้อข้าวเปลือก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรให้สามารถขายข้าวเปลือกได้ในราคาที่เหมาะสมเท่ากับราคาเกณฑ์กลางอ้างอิงข้าวเปลือกที่รัฐบาลประกาศ โดยเกษตรกรสามารถไปขายข้าวให้กับโรงสีที่เข้าร่วมโครงการได้ ผลการดำเนินงาน มีโรงสีเข้าร่วมโครงการ จำนวน 592 แห่ง 51 จังหวัด ปริมาณข้าวที่รับซื้อ 1,359 ตัน

(2) โครงการจัดตลาดนัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกษตรกรมีช่องทางเลือก และมีอำนาจต่อรองในการขายข้าวเปลือกมากขึ้น โดยนำไปขายในโครงการจัดตลาดนัด ซึ่งทางจังหวัดจะประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทราบว่าจะมีการจัดตลาดนัดเมื่อไหร่ ที่ไหน **ผลการดำเนินงาน** จังหวัดแหล่งผลิตมีการจัดตลาดนัดข้าวเปลือก ในพื้นที่ 19 จังหวัด จำนวน 46 ครั้ง มีผู้ซื้อรวม 203 ราย เกษตรกรนำข้าวเปลือกมาจำหน่ายรวม

12,350 ราย ปริมาณข้าวเปลือกรวม 40,315 ตัน มูลค่าการซื้อขายรวม 322.047 ล้านบาท เกษตรกรขายข้าวเปลือกได้ในราคาสูงกว่าท้องตลาดทั่วไป ตันละ 100 – 1,000 บาท

(3) โครงการรับฝากข้าวเปลือกในยุ้งฉางเกษตรกรเพื่อรอการจำหน่าย โดยเกษตรกรนำข้าวมาเข้าร่วมโครงการรับฝากข้าวเปลือกที่ ธ.ก.ส. สาขาจังหวัดของตนเอง ซึ่งจะได้ราคารับฝากร้อยละ 80 ของราคาประกัน ผลการดำเนินงาน รับฝากข้าวเปลือกจากเกษตรกร จำนวน 290,000 ตัน แยกเป็น ข้าวเปลือกหอมมะลิ จำนวน 270,000 ตัน ข้าวเปลือกเจ้า จำนวน 20,000 ตัน

(4) โครงการเสริมสภาพคล่องให้ผู้ประกอบการค้าข้าว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มสภาพคล่องให้โรงสีและตลาดกลางในความส่งเสริมของกรมการค้าภายใน ให้สามารถรับซื้อข้าวเปลือกในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมากจากเกษตรกรได้ในราคาที่สูงขึ้น และเพื่อให้เกิดการแข่งขันกันรับซื้อผลผลิตข้าวเปลือกในราคาตลาดเพิ่มมากขึ้น ผลการดำเนินงาน คณะอนุกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติระดับจังหวัด ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ โดยรับสมัครและพิจารณาอนุมัติให้ผู้ประกอบการค้าข้าวดำเนินการรับซื้อข้าวเปลือกในช่วงเดือน เม.ย. – พ.ค. 54 เพื่อจะขอชดเชยดอกเบี้ยร้อยละ 2 ต่อปี ระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือน

1.2 โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ปีการผลิต 2553/54 ผลการดำเนินงาน มีเกษตรกรขึ้นทะเบียนโครงการฯ

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 35 30/3/2555 11:53:32

จำนวน 567,276 ครัวเรือน ทำสัญญาให้กับเกษตรกรจำนวน 480,608 ราย และยังไม่มีการจ่ายเงินชดเชยส่วนต่างรายได้ระหว่างราคาประกันรายได้กับเกณฑ์กลางอ้างอิง เนื่องจากราคามันสำปะหลังที่เกษตรกรขายได้มีราคาสูงกว่าราคาประกันที่กำหนดไว้ (กก.ละ 2.90 บาท)

1.3 โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ฤดูการผลิตปี 2553/54 ผลการดำเนินงาน มีเกษตรกรขึ้นทะเบียนโครงการฯ จำนวน 492,249 ราย ทำสัญญาให้กับเกษตรกรจำนวน 429,324 ราย โดยเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาโครงการฯ (วันที่ 28 ก.พ. 54) ไม่มีการจ่ายเงินชดเชยส่วนต่างรายได้ระหว่างราคาประกันรายได้กับเกณฑ์กลางอ้างอิง เนื่องจากราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่เกษตรกรขายได้มีราคาสูงกว่าราคาประกันที่กำหนดไว้ (กก.ละ 7.14 บาท)

2. การจัดระบบการจำหน่ายสินค้าเกษตร ให้สอดคล้องกับ

การผลิตและเกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย ในสินค้าพืชน้ำมันและวัตถุดิบอาหารสัตว์ ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปาล์มน้ำมัน ถั่วเหลือง โดยดำเนินการจัดระบบการนำเข้า - ส่งออก และกำกับดูแล ติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง

3. การเชื่อมโยงและกระจายผลผลิตทางการเกษตร จากแหล่งผลิตไปยังผู้ประกอบการที่ใช้สินค้าเกษตรเป็นวัตถุดิบในการผลิต และตลาดผู้บริโภคปลายทาง ดังนี้

- **ไข่ไก่** ดำเนินการเพื่อให้ราคาไข่ไก่ไม่สูงขึ้นมากจนเป็นภาระต่อผู้บริโภค โดย

(1) ขอความร่วมมือภาคเอกชนตรึงราคาไข่ไก่คละหน้าฟาร์ม และชะลอการส่งออกไข่ไก่ ยกเว้นกรณีที่ได้ทำสัญญาซื้อขายไว้ล่วงหน้าแล้ว

(2) จัดจำหน่ายไข่ไก่ธงฟ้า กระจายจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคโดยตรงทั่วประเทศ ในราคาถูกกว่าท้องตลาดทั่วไป ฟองละ 0.20 – 0.30 บาท

(3) กำหนดให้ผู้เลี้ยงไก่ไข่ขนาดตั้งแต่ 50,000 ตัวขึ้นไป แจ้งปริมาณผลผลิตไข่ไก่

(4) ออกประกาศสำนักงานคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ กำหนดราคาไข่ไก่แนะนำตามภาวะตลาด สอดคล้องกับต้นทุนและกลไกการตลาด

- **สุกร** ดำเนินการแก้ไขปัญหาราคาสุกรสูง ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาระค่าครองชีพของประชาชน โดยจัดจำหน่ายหมูธงฟ้า กระจายจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคโดยตรงทั่วประเทศ ในราคาถูกกว่าท้องตลาดทั่วไป กก.ละ 15-20 บาท และออกประกาศสำนักงานคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ กำหนดราคาสุกร เนื้อสุกรแนะนำตามภาวะตลาด เพื่อให้ประชาชนสามารถซื้อเนื้อสุกรได้ในราคาที่เป็นธรรม สอดคล้องกับต้นทุนและกลไกการตลาด
- **พริก** ดำเนินการแก้ไขปัญหาราคาพริกตกต่ำ โดยจัดหาตลาด

รองรับพริกให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกพริกจังหวัดแพร่ น่าน และนครพนม ในราคาที่เหมาะสม โดย

(1) เชื่อมโยงตลาดระหว่างเกษตรกรกับโรงงานแปรรูปซอสพริก เพื่อเพิ่มปริมาณรับซื้อจากเกษตรกร

(2) สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการรวบรวมและแปรสภาพพริกใหญ่สดเป็นพริกแห้ง (อบหรือตากแดด) และสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการรวบรวมและคัดแยกพริกสดในอัตราเหมาจ่ายพริกสด กก.ละ 2 บาท ให้แก่ผู้ประกอบการที่รับซื้อพริกจากเกษตรกร ในราคาพริกสด ไม่ต่ำกว่า กก.ละ 8 บาท และพริกแห้ง กก.ละ 75 บาท ปริมาณเป้าหมาย 2,500 ตัน

- **ผัก** ดำเนินการเชื่อมโยงกระจายจากแหล่งผลิตไปยังประชาชนในพื้นที่ภาคใต้ ซึ่งได้รับความเดือดร้อนจากการเกิดอุทกภัย ทำให้เกิดภาวะขาดแคลนและราคาผักปรับตัวสูงขึ้นมาก โดยเชื่อมโยงกระจายผักจากตลาดศรีเมือง จังหวัดราชบุรี ไปยังจังหวัดภาคใต้ 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสงขลา ภูเก็ต พัทลุง ตรัง กระบี่ สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช รวม 70 ตัน (จังหวัดละ 10 ตัน/วัน รวม 10 วัน ตั้งแต่วันที่ 6-20 เม.ย. 54)

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 36 30/3/2555 11:53:36

- **หอมหัวใหญ่** ดำเนินการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาราคาตกต่ำให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อป้องกันมิให้เกิดภาวะผลผลิตล้นตลาด โดยคณะอนุกรรมการพิจารณาช่วยเหลือด้านราคาและการตลาดสินค้าเกษตร ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน ได้มีมติ เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2554 อนุมัติเงินจากโครงการช่วยเหลือสินค้าเกษตรที่มีปัญหาเร่งด่วน ปี 2554-2556 จำนวน 4.90 ล้านบาท เพื่อดำเนินการ (1) สนับสนุนเงินจ่ายขาดเป็นค่าชดเชยดอกเบี้ยให้กับสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ฝาง จำกัด ในการกู้ยืมเงินผ่านธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธ.ก.ส.) ในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี ภายในระยะเวลาไม่เกิน 4 เดือน เพื่อรวบรวมรับซื้อหอมหัวใหญ่ เป้าหมาย 1,000 ตัน วงเงิน 100,000 บาท และ (2) สนับสนุนเงินจ่ายขาดเป็นค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาในห้องเย็น กก.ละ 0.60 บาทต่อเดือน ระยะเวลา 4 เดือน เป้าหมาย 2,000 ตัน วงเงิน 4.80 ล้านบาท

4. การแก้ไขปัญหาน้ำมันปาล์มขาดแคลน สืบเนื่องจากปัญหาด้านปริมาณ (ผลปาล์มและน้ำมันปาล์ม) ที่ลดลงจากการเกิดภาวะภัยแล้งและน้ำท่วม ทำให้ราคาสูงขึ้นมากอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดปัญหาน้ำมันพืชปาล์มขาดแคลนและส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมต่อเนื่องภายในประเทศ ซึ่งได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำมันพืชปาล์ม ดังนี้

- จัดประชุมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาสถานการณ์และแนวทางแก้ไขปัญหาเสนอคณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ (กนป.) โดยให้ อคส. นำเข้าน้ำมันปาล์มดิบแยกไข (Crude Palm Olein) จำนวน 30,000-50,000 ตัน จัดสรรให้สมาคมโรงกลั่นน้ำมันปาล์ม ภายในเดือน ม.ค.54 เพื่อมิให้ส่งผลกระทบต่อราคาผลปาล์มในประเทศที่จะออกสู่ตลาดมากในเดือน มี.ค.54
- คณะกรรมการ กนป. มีมติอนุมัติ เมื่อวันที่ 6 ม.ค.54 วันที่ 1 ก.พ.54 และวันที่ 22 ก.พ. 54 ให้มีการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบแยกไขให้เสร็จสิ้นภายในเดือน ม.ค.-มี.ค.54 รวม 120,000 ตัน (อคส. นำเข้าจากมาเลเซีย จำนวน 59,793 ตัน) จัดสรรให้สมาชิกสมาคมโรงกลั่นน้ำมันปาล์มผลิตเป็นน้ำมันพืชปาล์มบริโภคชนิดบรรจุขวดและถุงสัญญลักษณ์สีฟ้าและสีชมพู ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ได้กำกับดูแลให้โรงกลั่นน้ำมันปาล์ม เร่งกระจายน้ำมันพืชปาล์มผ่านช่องทางปกติ เช่น ห้างค้าปลีกค้าส่งขนาดใหญ่ (Modern Trade) ผู้ค้าส่ง ตลาดสด เป็นต้น ส่งผลให้ภาวะการค้าน้ำมันพืชปาล์มมีวางจำหน่ายในห้างค้าปลีกค้าส่งและตลาดทั่วไปเป็นปกติ ปริมาณเพียงพอกับความต้องการไม่ขาดแคลน

- กำหนดราคาจำหน่ายปลีกน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์สูงขึ้นจากลิตรละ 38 บาท เป็นลิตรละ 47 บาท เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ขาดแคลนและมีราคาสูงขึ้น
- แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลและตรวจสอบการผลิต การจำหน่าย และการชดเชยส่วนต่างระหว่างต้นทุนการผลิตและราคาจำหน่ายปาล์มบริสุทธิ์ในส่วนที่นำเข้าและซื้อในประเทศ
- ดูแลเกษตรกรชาวสวนปาล์ม เพื่อเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรและพยุงราคาไม่ให้ลดต่ำลง โดยคณะกรรมการ กนป. ได้กำหนดมาตรการให้เกิดความสมดุลของน้ำมันปาล์มทั้งระบบ ตั้งแต่เกษตรกร ผู้ประกอบการ (โรงงาน) และผู้บริโภค ดังนี้

(1) ให้คงราคาจำหน่ายปลีกน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ขวดลิตรละ 47 บาท จนถึงวันที่ 30 มิ.ย.54 ซึ่งต่อมาได้ปรับลดราคาน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์จากขวดลิตรละ 47 บาท เป็นขวดลิตรละ 42 บาท ตามต้นทุนราคาผลปาล์มและน้ำมันปาล์มดิบที่ลดลง

(2) ให้โรงกลั่นน้ำมันปาล์มรับซื้อน้ำมันปาล์มดิบจากโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม ในราคา กก.ละ 36.28 บาท เริ่มตั้งแต่วันที่ 10 เม.ย.54 เป็นต้นไป

(3) โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มรับซื้อผลปาล์มที่มีคุณภาพเท่านั้น โดยกระทรวงพาณิชย์กำกับดูแลให้โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มติดป้ายแสดงราคารับซื้อผลปาล์มในราคาไม่ต่ำกว่า กก.ละ 6 บาท ที่อัตราน้ำมัน 17% และให้ปรับราคารับซื้อผลปาล์มในสัดส่วนที่สอดคล้องกันกรณีอัตราน้ำมันเกิน 17%

(4) ให้รัฐชดเชยส่วนต่างของราคาจำหน่ายน้ำมันพืชปาล์มกับต้นทุนการผลิตในอัตราลิตรละ 1.79 บาท ตั้งแต่วันที่ 10 เม.ย.54-วันที่ 30 มิ.ย.54 (ไม่รวมภาคอุตสาหกรรม)

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 37 30/3/2555 11:53:39

การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร

ดำเนินการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร โดยการสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรและผู้ประกอบการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพผลผลิต เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพสินค้าและสร้างมูลค่าเพิ่มทางการตลาด ดังนี้

1. จัดประกวดข้าวหอมมะลิและข้าวตราคุณภาพดีเด่น โดยดำเนินการจัดประกวดข้าวหอมมะลิของประเทศไทย ปีการเพาะปลูก 2553/54 และข้าวตราคุณภาพ ปี 2554 เพื่อให้เกษตรกร ผู้ประกอบการข้าวถุงมีการพัฒนาคุณภาพผลผลิต รวมทั้งสามารถต่อยอดการส่งเสริมการพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าข้าวอย่างครบวงจร และได้มีการมอบรางวัลให้แก่ผู้ชนะการประกวด เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 ที่กระทรวงพาณิชย์

2. รับรองมาตรฐานข้าวสารบรรจุถุง โดยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการพัฒนาคุณภาพ ข้าวหอมมะลิบรรจุถุงที่จำหน่ายในประเทศให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐานสากล และคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับความเป็นธรรมในการซื้อข้าวหอมมะลิได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด และตรงกับที่ระบุไว้ในฉลาก ปัจจุบันมีผู้ประกอบการค้าข้าวหอมมะลิบรรจุถุงได้รับเครื่องหมายรับรอง จำนวน 111 ราย รวม 165 เครื่องหมายการค้า

3. พัฒนามาตรฐานการผลิตของโรงสี โดยส่งเสริมให้โรงสีมีการพัฒนาศักยภาพมาตรฐานคุณภาพการผลิตให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล GMP (Good Manufacturing Practice) และ HACCP (Hazard Analysis and Critical Control

Point) และเป็นที่ยอมรับของผู้ซื้อ สามารถแข่งขันกับตลาดต่างประเทศ รวมทั้งเป็นการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศ โดยดำเนินการรับสมัครโรงสีเข้าร่วมโครงการ จำนวน 24 ราย (แบ่งเป็นโรงสีทั่วไป 14 ราย และโรงสีของกลุ่มเกษตรกร/สถาบันเกษตรกร 10 ราย)

4. พัฒนาการผลิตและการตลาดข้าวอินทรีย์ โดยดำเนินการจัดอบรมให้แก่เกษตรกร เพื่อนำความรู้ไปสู่กระบวนการผลิตและการตลาดข้าวอินทรีย์อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีเกษตรกรเข้าร่วมอบรม จำนวน 170 คน พื้นที่เพาะปลูก 2,000 ไร่

5. นำร่องจัดระบบพิเศษเฉพาะพื้นที่ข้าว โดยดำเนินการสำรวจและคัดเลือกกลุ่มเกษตรกรที่มีศักยภาพในการรับซื้อผลผลิตข้าว การจัดจำหน่าย และการบริหารจัดการในพื้นที่จังหวัดยโสธร และอุบลราชธานี รวม 6 กลุ่ม โดยมีกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือก จำนวน 2 กลุ่ม

6. พัฒนาคุณภาพ/เพิ่มมูลค่าปาล์มน้ำมัน โดยจัดอบรมสัมมนา เรื่อง “การตัดปาล์มดี มีคุณภาพ ขายได้ราคา” ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกปาล์ม รวม 160 คน เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาการปลูกและการเก็บเกี่ยวที่จะสามารถเพิ่มเปอร์เซ็นต์น้ำมันปาล์ม และสร้างรายได้ให้ตนเองและอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันทั้งระบบมากขึ้น

7. ส่งเสริมและพัฒนาศูนย์จำหน่ายสินค้าเกษตรชุมชน (Farm Outlet) โดยจัดตั้งศูนย์จำหน่ายสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชน ที่มีการคัดเกรดคุณภาพดีและสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด จำนวน 2 แห่ง ที่จังหวัดอุดรธานีและนครสวรรค์ รวมทั้งดำเนินการพัฒนาศูนย์จำหน่ายสินค้าเกษตรชุมชนและผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เคยได้รับการส่งเสริมจากกรมการค้าภายในมาแล้ว จำนวน 6 แห่ง ใน 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ชัยนาท จันทบุรี ศรีสะเกษ กระบี่ และนครศรีธรรมราช เพื่อให้เกษตรกรมีการพัฒนาคุณภาพรูปแบบการบรรจุภัณฑ์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายผลผลิต

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 38 30/3/2555 11:53:44

การเสริมสร้างประสิทธิภาพระบบตลาด

ดำเนินการเสริมสร้างประสิทธิภาพการตลาดและการกระจายผลผลิตไปสู่ตลาด ทั้งระบบตลาดกลางสินค้าเกษตร ตลาดข้อตกลง ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า ตลาดสด และตลาดนัดชุมชน ดังนี้

1. ส่งเสริมการพัฒนาตลาดกลางสินค้าเกษตรในความส่งเสริม เพื่อให้เป็นตลาดกลางที่ได้มาตรฐาน เป็นแหล่งซื้อขายและกระจายสินค้าที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม ซึ่งปัจจุบันมีตลาดกลางที่อยู่ในความส่งเสริมของกรมการค้าภายในทั้งสิ้นรวม 80 แห่ง แยกเป็นตลาดกลางข้าวและพืชไร่ 55 แห่ง ตลาดกลางผักและผลไม้ 21 แห่ง และตลาดกลางสัตว์น้ำ 4 แห่ง โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

- **ผลักดันการจัดตั้งตลาดกลางประมูลข้าวสาร** ณ จังหวัดนครสวรรค์ ภายใต้นโยบายการผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการค้าข้าวของโลก โดยกรมการค้าภายใน ในฐานะผู้ดูแลและให้การส่งเสริมกลไกระบบตลาดกลางสินค้าเกษตร ได้ผลักดันให้มีการจัดตั้งตลาดกลางประมูลข้าวสารขึ้น ที่ตลาดกลางข้าวและพืชไร่ จังหวัดนครสวรรค์ (ท่าข้าวกำนันทรง) เพื่อเป็นกลไกในการเสริมสร้างระบบการค้าข้าวสารอย่างเสรีและเป็นธรรม ซึ่งจะส่งผลให้ราคาซื้อขายที่เกิดขึ้น เป็นกลไกในการอ้างอิงทั้งในตลาดจริงและตลาดล่วงหน้า

ผลการดำเนินงาน มีการเปิดการประมูลซื้อขายข้าวสารแล้ว 7 ครั้ง โดยมี จำนวนผู้เสนอซื้อเสนอขายกว่า 100 ราย สินค้าตัวอย่าง 155 ตัวอย่าง ในหลากหลายชนิดข้าว อาทิเช่น ข้าวหอมมะลิ ข้าวชัยนาท ข้าวขาว ข้าวปทุมธานี ข้าวท่อน ปลายข้าว ข้าวนึ่ง ข้าวเหนียว มีปริมาณการซื้อขายรวมกว่า 25,000 ตัน คิดเป็นมูลค่ารวมทั้งสิ้น 391 ล้านบาท และเกษตรกรขายข้าวเปลือกได้ราคาสูงกว่าการขายในระบบ

ตลาดปกติเฉลี่ยประมาณร้อยละ 7 และจากผลการประมูลดังกล่าว ถือว่าประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก จึงได้กำหนดจัดการประมูลข้าวสารเป็นประจำทุกเดือน ในวันอาทิตย์ที่ 3 ของเดือน เพื่อเป็นการสนับสนุนระบบการค้าข้าวของไทยให้เป็นมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับในระดับสากลต่อไป

- **ผลักดันการวางระบบเชื่อมโยงเครือข่าย** ภายใต้ระบบตลาดกลางสินค้าเกษตรในความส่งเสริมของกรมการค้าภายใน ให้เป็นศูนย์กลางการรวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศ โดยวางระบบเชื่อมโยงเครือข่ายตลาดกลางฯ ในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับจังหวัด ให้เป็นแหล่งรวบรวมเชื่อมโยง ตลอดจนกระจายสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพ เพื่อให้ระบบตลาดกลางเป็นตัวขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจภาคการเกษตร สร้างความเป็นธรรมทางการค้าให้กับผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนโดยเฉพาะเกษตรกร รวมทั้งเป็นกลไกสำคัญในการรักษาเสถียรภาพและแก้ปัญหาด้านราคาและปริมาณสินค้าเกษตร

- **ส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรที่จำหน่ายผ่านตลาดกลางสินค้าเกษตรในความส่งเสริมของกรมการค้าภายใน** โดยจัดกิจกรรมรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริโภคหันมาซื้อสินค้าเกษตรในตลาดกลางสินค้าเกษตร ในช่วง

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 39 30/3/2555 11:53:46

เทศกาลต่างๆ อาทิเช่น เทศกาลตรุษจีน เทศกาลกินเจ เป็นต้น เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ตลาดกลาง ซึ่งเป็นศูนย์กลางการซื้อขาย การแลกเปลี่ยน และการกระจายผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของประเทศ โดยดำเนินการทุกภูมิภาคทั่วประเทศ โดยเชื่อมโยงสินค้าเกษตรจากแหล่งผลิตมาจำหน่ายในตลาดกลางโดยตรง เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายผลผลิตและรายได้ให้กับเกษตรกร ในขณะเดียวกัน ผู้บริโภคได้เลือกซื้อสินค้าที่สด ใหม่ มีคุณภาพ ในราคายุติธรรมและต่ำกว่าตลาดทั่วไป ร้อยละ 30

- **สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์จัดชั้นคุณภาพสินค้าเกษตร** โดยดำเนินการศึกษา สำรวจข้อมูล แนวทางการดำเนินการในการผลักดันให้ตลาดกลางสินค้าเกษตรพัฒนาเป็นศูนย์จัดชั้นคุณภาพ ในพื้นที่จังหวัดชุมพร และนครศรีธรรมราช เพื่อยกระดับตลาดกลางให้มีมาตรฐาน

2. ส่งเสริมการซื้อขายในระบบตลาดข้อตกลง (Contract Farming) เพื่อเป็นช่องทางการค้าที่ช่วยให้เกษตรกรสามารถวางแผนการผลิตและการตลาด ในขณะที่ผู้ประกอบการสามารถวางแผนการตลาด และมีวัตถุดิบในการผลิตอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะลดความเสี่ยงด้านราคาและปริมาณผลผลิต รวมทั้งเป็นกลไกที่จะช่วยให้เกษตรกรมีทางเลือกในการขายผลผลิตของตนเองเพิ่มขึ้น โดยดำเนินการเชื่อมโยงให้เกษตรกรและผู้ประกอบการ ได้มีการทำสัญญาข้อตกลงกันเป็นลายลักษณ์อักษร โดยใช้รูปแบบสัญญาข้อตกลงมาตรฐานของกรมการค้าภายในที่ผ่านการตรวจพิจารณาจากสำนักงานอัยการสูงสุดแล้ว และดำเนินการจัดอบรมเสริมสร้างความรู้ เพื่อเป็นการส่งเสริม และผลักดันการใช้ประโยชน์จากการทำสัญญาข้อตกลงซื้อขายสินค้าเกษตร ให้แก่เกษตรกร ผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้อง อีกทั้งยังเป็นการสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรมีการพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้ดีขึ้น

ผลการดำเนินงาน มีการเชื่อมโยงให้มีการทำสัญญาข้อตกลงซื้อขายสินค้าเกษตรระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ จำนวน 10 สินค้า ได้แก่ (1) มะเขือเทศ (2) ถั่วเหลือง (3) หอมแดง (4) หัวพันธุ์หอมแดง (5) ข้าวโพดหวาน (6) ชมพู่เพชรสายรุ้ง (7) มะม่วงน้ำดอกไม้ (8) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (9) ข้าวหอมมะลิ และ (10) ถั่วเขียวผิวมัน รวม 37 สัญญา ปริมาณ 18,696.23 ตัน มูลค่ากว่า 275.86 ล้านบาท และมีการส่งมอบสินค้าแล้ว ปริมาณ 9,975.53 ตัน มูลค่า 187.57 ล้านบาท โดยยังไม่สิ้นสุดการส่งมอบ

3. ผลักดันและส่งเสริมการใช้ประโยชน์ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า โดยส่งเสริมให้เกษตรกร

Contract	Vol. Bid	Bid	Offer	Vol. Offer
RSS30810	2	101.00		
RSS30811	2	100.50	102.00	1
RSS30812	2	99.35		
RSS30901	1	100.50	101.00	2
RSS30902	1	100.40	100.50	8
RSS30903	1	100.40	100.45	8

และผู้ประกอบการใช้ประโยชน์จากราคาซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า ดังนี้

- ส่งเสริม สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า/การประมูลแบบเสนอส่วนต่างราคา (Basis) ให้แก่ผู้นำเกษตรกร สหกรณ์การเกษตร ผู้ประกอบการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับสินค้าข้าวในทุกภาค
- เผยแพร่ข้อมูลราคาล่วงหน้าในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ผ่านระบบ SMS บนมือถือ ให้แก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์การเกษตร และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง เป็นประจำทุกวันทำการ ประมาณวันละ 1,200 ราย เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถรับรู้ราคาล่วงหน้าและราคาตลาดจริงได้อย่างรวดเร็ว และนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการผลิต การเพาะปลูกและการตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ส่งเสริมการพัฒนาตลาดสดและตลาดชุมชน ให้สามารถรองรับการกระจายสินค้าและผลผลิตจากแหล่งผลิตสู่ผู้บริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากตลาดสดและตลาดชุมชนเป็นแหล่งขายสินค้าที่ผู้บริโภคโดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อยนิยม ในท่ามกลางกระแสการค้าปลีกสมัยใหม่ (Modern Trade) ที่รุกเข้ามาในตลาด และมีผลต่อการค้าปลีกแบบดั้งเดิมของคนไทย โดยดำเนินการเชื่อมโยงและกระจายสินค้าเกษตร เช่น หมูธงฟ้า ไข่ไก่ธงฟ้า เป็นต้น

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 40 30/3/2555 11:53:49

การเสริมสร้างศักยภาพบริหารจัดการโลจิสติกส์ โดยดำเนินการ ดังนี้

1. การเสริมสร้างศักยภาพและยกระดับประสิทธิภาพผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า ไซโล และห้องเย็น โดยส่งเสริมให้กิจการคลังสินค้า ไซโล และห้องเย็นสาธารณะ มีมาตรฐานในการจัดเก็บสินค้าเพื่อสร้างความเชื่อถือและมั่นใจให้แก่ผู้ใช้บริการ โดยศึกษาและจัดทำระบบการรับรองมาตรฐานดังกล่าว ตั้งแต่ปี 2550 ซึ่งได้มีการประชุมหารือผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนาระบบการรับรองไปสู่การมีระเบียบกรมการค้าภายในว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการรับรอง และการใช้เครื่องหมายรับรองมาตรฐานคลังสินค้า มาตรฐานไซโล และมาตรฐานห้องเย็น พ.ศ. 2553 พร้อมทั้งดำเนินการฝึกอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมายและตรวจประเมินผลให้คำรับรองตามมาตรฐานฯ ปัจจุบันมีผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า ไซโล และห้องเย็นได้รับการรับรองมาตรฐานฯ แล้ว จำนวน 55 ราย (ปี 2553 จำนวน 30 ราย และปี 2554 จำนวน 25 ราย)

2. ผลักดันการจัดตั้งศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้า ณ จุดที่เป็นประตูการค้า โดยส่งเสริมผลักดันให้ตลาดในความส่งเสริมของกรมการค้าภายใน เป็นศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรโดยเฉพาะ ณ จุดที่เป็นประตูการค้า โดยคัดเลือกตลาดที่มีศักยภาพต่อการส่งเสริมพัฒนา และมีลักษณะการรวบรวมและกระจายสินค้าให้เป็นศูนย์รวบรวมพักสินค้าตามจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางขนส่ง (HUB) ในระดับภูมิภาค พร้อมทั้งดำเนินการด้านการพัฒนาศักยภาพผู้ผลิต ผู้ประกอบการสินค้าเกษตร และเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการบริหารจัดการ ตลอดจนการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจระบบบริหารจัดการของศูนย์รวบรวมฯ ให้เป็นที่รับรู้และตระหนักถึงความสำคัญให้มากยิ่งขึ้น และสามารถนำไปพัฒนาใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งในระดับจังหวัดและระดับภูมิภาค เพื่อเป็นการส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตรของประเทศ และเชื่อมต่อไปยังการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านทั้งการนำเข้าและส่งออก รวมทั้งเป็นการเตรียมความพร้อมรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในปี พ.ศ. 2558 ให้สามารถกระจายสินค้าจากแหล่งผลิตไปสู่ผู้บริโภคได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะก่อให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในด้านต่างๆ กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยได้ดำเนินการดังนี้

- ศึกษา สำรวจข้อมูล และจัดการสัมมนาระดมความคิดเห็น และคัดเลือกตลาดที่มีศักยภาพในการส่งเสริมเพื่อพัฒนาให้เป็นศูนย์รวบรวมฯ พร้อมทั้งหารือหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง รวม 3 ภาค คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จังหวัดอุดรธานี ภาคใต้ที่จังหวัดสงขลา และภาคเหนือที่จังหวัดเชียงใหม่ โดยเป็นการบูรณาการความร่วมมือด้านการค้า การลงทุน และการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ให้มีความเชื่อมโยงมากขึ้น ผลจากการศึกษาในเบื้องต้นพบว่า ตลาดอุดรเมืองทอง จังหวัดอุดรธานี เป็นตลาดที่มีศักยภาพเหมาะสมสำหรับการสนับสนุนให้เป็นศูนย์รวบรวมฯ ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
- จัดอบรมเกษตรกรและผู้เกี่ยวข้อง ตามโครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตรไทย จำนวน 10 ครั้ง โดยมีผู้เข้าร่วมอบรมครั้งละประมาณ 100 คน ทำให้เกษตรกรและผู้ประกอบการด้านการเกษตร ตระหนักถึงประโยชน์ของการพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการ และวางแผนพัฒนาการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด รวมถึงการใช้ประโยชน์จากระบบตลาดและตลาดในความส่งเสริมของกรมการค้าภายใน ตลอดจนเครื่องมือทางการตลาดต่างๆ
- จัดกิจกรรมส่งเสริมการจำหน่ายหอมแดง ณ ศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรจังหวัดศรีสะเกษ ทำให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนค่าขนส่งจากแหล่งผลิตไปจำหน่ายนอกพื้นที่ และเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ศูนย์รวบรวมฯ ให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางและทั่วถึง รวมทั้งจัดหาอุปกรณ์เพื่อให้ศูนย์รวบรวมฯ มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
- จัดสัมมนาแนวทางการส่งเสริมพัฒนาตลาดในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจถึงแนวทางการจัดตั้งศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้า โดยเฉพาะการรวบรวมและกระจายสินค้าผลไม้ ณ จุดที่เป็นประตูการค้า

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 41 30/3/2555 11:53:52

การดูแลความเป็นธรรมด้านราคาและปริมาณสินค้า

ดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลในการกำกับดูแลความเป็นธรรมด้านราคากับทุกฝ่าย สอดคล้องกับต้นทุนการผลิต ปริมาณเพียงพอไม่ขาดแคลน น้ำหนักเที่ยงตรงครบถ้วนถูกต้อง โดยดูแลราคาต้นทาง (ราคา ณ โรงงาน) และราคาปลายทาง (ราคาจำหน่ายปลีก) ให้สอดคล้องกับต้นทุนและเป็นธรรม ราคาผันผวนขึ้นลงไม่มาก ไม่มีการฉวยโอกาสเอาเปรียบประชาชนผู้บริโภคขึ้นราคา หรือกักตุนสินค้า ดังนี้

1. กำหนดรายการสินค้าและบริการที่ดูแล โดยกำหนดสินค้าและบริการควบคุมเพิ่มจากเดิม 39 รายการ เป็น 41 รายการ (สินค้า 39 รายการ บริการ 2 รายการ) และสินค้าและบริการที่ติดตามดูแล 225 รายการ (สินค้า 205 รายการ บริการ 20 รายการ) โดยมีการติดตามความเคลื่อนไหวของราคาให้สอดคล้องกับต้นทุน และกำหนดระดับความสำคัญของสินค้าและบริการ ในการกำกับดูแลเป็นประจำทุกเดือน โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

(1) Sensitive List : SL สินค้าที่มีความอ่อนไหวพิเศษ ติดตามราคาและภาวะเป็นประจำทุกวัน

(2) Priority Watch List : PWL สินค้าที่ติดตามภาวะและสถานการณ์อย่างใกล้ชิดเป็นพิเศษ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง

(3) Watch List : WL สินค้าที่ติดตามภาวะและสถานการณ์อย่างใกล้ชิด เป็นประจำทุกปักษ์

2. ดูแลราคาต้นทาง (ราคา ณ โรงงาน) ให้สอดคล้องกับต้นทุนและเป็นธรรม ราคาผันผวนขึ้นลงไม่มาก โดยกำหนดหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ราคา 3 ประการ ได้แก่

(1) สมเหตุสมผล (Justifiability) โดยพิจารณาราคาจากต้นทุนที่สูงขึ้น หรือลดลงให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงและภาระต้นทุนที่เพิ่มขึ้น

(2) ราคาเป็นธรรม (Fairness) มีราคาที่เป็นธรรมกับทุกฝ่าย และไม่เป็นภาระมากเกินควรกับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

(3) แบบค่อยเป็นค่อยไป (Graduality) มีการทยอยปรับราคาอย่างค่อยเป็นค่อยไป เพื่อให้ประชาชนไม่ได้รับผลกระทบรุนแรง

3. ดูแลราคาสินค้าปลายทาง (ราคาขายปลีก) โดยติดตามราคาจำหน่ายปลีกอย่างใกล้ชิด ให้สอดคล้องกับต้นทุน และเป็นไปตามกลไกการตลาด ไม่มีการฉวยโอกาสขึ้นราคาสินค้า รวมทั้งให้ผู้ประกอบการปรับลดราคาสินค้าลงตามต้นทุนวัตถุดิบ และค่าขนส่งที่ลดลงจากมาตรการยกเลิกการจัดเก็บ

เงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงของน้ำมันดีเซล จำนวน 5 รายการ ดังนี้

(1) ปูนซีเมนต์ ปรับลดลงถุงละ 5-10 บาท หรือร้อยละ 4-7.14 จากราคา 135-140 บาท/ถุง (50 กก.)

(2) กระเบื้องมุงหลังคา ปรับลดลงแผ่นละ 5 บาท หรือร้อยละ 13.88 จากราคา 36-40 บาท/แผ่น

(3) ปุ๋ยเคมี ปรับลดลงถุงละ 5-8 บาท หรือร้อยละ 0.55-0.79 จากราคา 905-1,010 บาท/ถุง (50 กก.)

(4) เครื่องปั๊มน้ำ ปรับลดลงเครื่องละ 100-200 บาท หรือร้อยละ 2.17-4.35 จากราคา 4,590 บาท/เครื่อง

(5) แป้งสาลี ปรับลดลงถุงละ 10 บาท หรือร้อยละ 1.43-2.09 จากราคา 477-698 บาท/ถุง (22.5 กก.)

4. กำหนดมาตรการในการดูแลราคาให้เป็นธรรม เหมาะสมสอดคล้องกับต้นทุน มิให้มีการเอารัดเอาเปรียบผู้บริโภค โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 ในการกำหนดมาตรการที่จะใช้บังคับกับสินค้าและบริการควบคุม ซึ่งจะมีการพิจารณาทบทวนทุกปี เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยออกประกาศให้ผู้ประกอบการที่ผลิต จำหน่ายสินค้าและบริการควบคุมปฏิบัติ เช่น การกำหนดราคาจำหน่ายสูงสุด การแจ้งต้นทุน ราคา รายละเอียดสินค้า การปิดป้ายแสดงราคาจำหน่ายสินค้าและบริการ การควบคุมการขนย้าย การแจ้งปริมาณ สถานที่เก็บ เป็นต้น

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 42 30/3/2555 11:53:54

5. ตรึงราคาจำหน่ายสินค้า โดยขอความร่วมมือผู้ประกอบการ ผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ตรึงราคาจำหน่ายสินค้าที่มีความจำเป็นต่อการครองชีพ เพื่อช่วยบรรเทาและลดภาระค่าครองชีพให้ประชาชน ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2553 ถึงเดือนมีนาคม 2554 ทั้งนี้ หลังจากการสิ้นสุดระยะเวลาการขอความร่วมมือตรึงราคาสินค้าแล้ว ได้ขอความร่วมมือให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามมาตรการอย่างเคร่งครัด

6. การแก้ไขปัญหาปุ๋ยเคมี เนื่องจากราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกมีความผันผวนและราคาสูงขึ้น ส่งผลกระทบต่อราคาปุ๋ยเคมี ซึ่งได้พิจารณาแนวทางการช่วยเหลือเกษตรกร โดย (1) จัดทำโครงการปุ๋ยธงฟ้า จำหน่ายปุ๋ยเคมีราคาถูกเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร จำนวน 100,000 ตัน (2) กำกับดูแลราคาการจำหน่ายปุ๋ยเคมี ให้เป็นไปตามกลไกตลาด และตรวจสอบราคาไม่ให้มีการจำหน่ายปุ๋ยเคมีเกินกว่าราคาที่กำหนด (3) จัดทำโครงการนำร่อง (Pilot Project) ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเคมีให้ถูกต้อง โดยจัดทำแปลงสาธิตเป็นต้นแบบในทุกภาคของประเทศ

7. ตรวจสอบมิให้มีการเอาเปรียบผู้บริโภค โดยจัดเจ้าหน้าที่ตรวจสอบราคา ปริมาณสินค้า และเครื่องชั่งตวงวัดเป็นประจำทุกวัน เพื่อมิให้มีการเอารัดเอาเปรียบผู้บริโภค กักตุนสินค้า และให้เครื่องชั่งตวงวัดมีความเที่ยงตรง ดังนี้

(1) ตรวจสอบราคา การปิดป้ายแสดงราคา และการกักตุนสินค้า โดยแหล่งที่ตรวจสอบ คือ ตลาดสด ร้านอาหาร สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง สถานีบริการก๊าซ LPG และ NGV ร้านค้าวัสดุก่อสร้าง ร้านค้าก๊าซปิโตรเลียมเหลว ร้านค้าทั่วไป และผู้ประกอบการค้าส่งค้าปลีกสมัยใหม่ รวมทั้งตรวจสอบการปิดป้ายแสดงราคารับซื้อสินค้าเกษตร เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกร โดยดำเนินการตรวจสอบผู้ประกอบการทั้งสิ้น 55,610 ราย พบผิด 144 ราย ดำเนินคดี 11 ราย เปรียบเทียบปรับเป็นเงิน 220,400 บาท

(2) ตรวจสอบตามข้อร้องเรียน ผ่านศูนย์รับเรื่องร้องเรียน 1569 กรมการค้าภายใน และช่องทางอื่นๆ เช่น มาร้องเรียนด้วยตนเอง ส่งอีเมล์ จดหมาย โทรสาร ตู้ ปณ. 156 รวมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำแก่ผู้ร้องเรียน โดยใช้ระบบโครงข่ายอัจฉริยะ (Intelligent Network : IN) สายด่วน 1569 ทั่วประเทศ ให้บริการข้อมูลราคาเกณฑ์กลางอ้างอิงสินค้าเกษตรที่สำคัญ (ข้าวเปลือก ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลัง) รายชื่อโรงสีที่เปิดจุดรับซื้อข้าวเปลือกในแต่ละจังหวัด และราคาปุ๋ยเคมี ซึ่งในปีงบประมาณ 2554 มีเรื่องร้องเรียนทั้งสิ้น 5,654 เรื่อง โดยเรื่องร้องเรียนที่สำคัญ เช่น การไม่ปิดป้ายแสดงราคาสินค้า การปิดป้ายแสดงราคาสินค้าไม่ตรงราคาที่จำหน่าย การขายราคาสูงเกินสมควร สินค้าขาด ปริมาณ น้ำหนัก เครื่องชั่งไม่เที่ยงตรง เป็นต้น โดยสามารถแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนแล้วเสร็จตามกำหนดเวลา จำนวน 5,517 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 97.58

(3) ตรวจสอบเครื่องชั่งตวงวัด ให้มีความเที่ยงตรงถูกต้อง มาตรวัดน้ำมันเชื้อเพลิง การบรรจุก๊าซหุงต้มให้มีน้ำหนักครบถ้วน และสินค้าหีบห่อให้ถูกต้องได้มาตรฐาน รวมทั้งตรวจสอบเครื่องชั่งรถยนต์ ที่ใช้ในการชั่งพืชผลทางการเกษตร เครื่องวัดความชื้นข้าว และเครื่องวัดอัตราส่วนร้อยละของแป้งในหัวมันสำปะหลัง เพื่อป้องกันการเอารัดเอาเปรียบและกดราคารับซื้อสินค้าเกษตรจากเกษตรกร จำนวนรวมทั้งสิ้น 4,524,259 เครื่อง/หีบห่อ โดยมีเครื่องชั่งตวงวัดและสินค้าหีบห่อที่ตรวจสอบขณะใช้งานมีความถูกต้องตามกฎหมาย คิดเป็นร้อยละ 98.60

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 43 30/3/2555 11:53:59

(4) จัดตั้งหน่วยปฏิบัติการเคลื่อนที่ (Mobile Unit) ประจำจุดเป้าหมายตามแหล่งชุมชนต่างๆ เช่น อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ตลาดสด ห้างสรรพสินค้า สถานีขนส่ง สถานีรถไฟ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ทันที เมื่อมีการร้องเรียนผ่าน “สายด่วน 1569” หรือพบเห็นการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542

8. สร้างการมีส่วนร่วมภาคประชาชน

โดยจัดตั้งสมาชิกเครือข่าย “อาสาธงฟ้า 1569” (อสธ. 1569) เพื่อให้เครือข่ายภาคประชาชนได้มีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลพฤติกรรมทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม เป็นแนวร่วมและกระบอกเสียงในการช่วยดูแลราคาและปริมาณสินค้า และให้ความเห็น ข้อเสนอแนะในการสร้างภูมิคุ้มกันให้ผู้บริโภค รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ประชาชนทั่วไป นักศึกษา สถาบันการศึกษา ผู้ค้าในตลาดสด ตลาดนัดชุมชน ร้านอาหารมิตรธงฟ้า ปัจจุบันมีสมาชิกเครือข่ายทั่วประเทศรวมทั้งสิ้น 5,500 คน แบ่งเป็นสมาชิกประเภทประจำ จำนวน 500 คน และสมาชิกประเภทอาสาสมัคร 5,000 คน ทั้งนี้ ได้ดำเนินการจัดกิจกรรม “รวมพลังเครือข่ายกรมการค้าภายใน” ขึ้น เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2554 ณ ตลาดศูนย์การค้ามีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายภาคประชาชนให้มีบทบาทในการดูแลรักษาสิทธิประโยชน์และสร้างความเป็นธรรมทางการค้าให้แก่ประชาชนผู้บริโภค โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมประกอบด้วย เครือข่ายแม่บ้านอาสาธงฟ้า 1569 ยุวชนธงฟ้า ตลาดสดสีฟ้า ตลาดสดดีเด่น และตลาดนัดชุมชนต้นแบบ

9. เสริมสร้างจริยธรรมและพัฒนามาตรฐานทางการค้า

โดยดูแลให้ประชาชนผู้บริโภค มีช่องทางเลือกซื้อสินค้าและบริการที่เป็นธรรมจากการค้าที่มีธรรมาภิบาล โดยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการค้าเข้าร่วมรับผิดชอบต่อผู้บริโภค มีการประกอบการที่ดีตามเกณฑ์มาตรฐานที่กรมกำหนด ตามโครงการต่างๆ ดังนี้

(1) โครงการตลาดสดดีเด่น ให้ผู้ค้าในตลาดสดประกอบการค้าอย่างเป็นธรรม ทั้งด้านราคา การชั่งตวงวัด และความปลอดภัย มีตลาดเข้าร่วมโครงการ 285 ราย (กรุงเทพฯ 12 ราย ส่วนภูมิภาค 273 ราย)

(2) โครงการร้านค้าก๊าซหุงต้มชั้นดี ให้ผู้ประกอบการจำหน่ายก๊าซที่มีปริมาณเนื้อก๊าซครบถ้วนตามน้ำหนัก และมีมาตรฐานความปลอดภัย มีผู้เข้าร่วมโครงการ 174 ราย (กรุงเทพฯ 40 ราย ส่วนภูมิภาค 134 ราย)

(3) โครงการสถานีบริการน้ำมันเต็มลิตร ให้มีการตรวจสอบมาตรวัดปริมาตรน้ำมันให้ถูกต้องเที่ยงตรงอย่างสม่ำเสมอ มีผู้เข้าร่วมโครงการ 1,395 ราย (กรุงเทพฯ 315 ราย ส่วนภูมิภาค 1,080 ราย)

(4) โครงการรับประกันคุณภาพสินค้า โดยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการให้มีระบบการรับประกันคุณภาพสินค้าให้มีมาตรฐานเดียวกัน ได้แก่ แบตเตอรี่ ยางรถยนต์ เครื่องซักผ้า ตู้เย็น รวมทั้งประกันรับคืนสินค้า การเปลี่ยนสินค้าให้ใหม่ มีผู้เข้าร่วมโครงการ 53 ราย

สถานีบริการน้ำมัน
เต็มลิตร
กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 44 30/3/2555 11:54:03

การลดภาระค่าครองชีพของประชาชน

ดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลในการลดภาระค่าครองชีพของประชาชน และเพิ่มทางเลือกในการซื้อสินค้าที่มีคุณภาพดี ในราคายุติธรรม ต่ำกว่าท้องตลาดทั่วไป และเพิ่มช่องทางการระบายสินค้าให้กับผู้ประกอบการ เกษตรกรมีช่องทางการจำหน่ายผลผลิตและรายได้เพิ่มขึ้น รวมทั้งเป็นการกระตุ้นการบริโภค และให้สินค้ามีการหมุนเวียน เกิดการผลิต การจ้างงานเพิ่มขึ้น โดยดำเนินการ ดังนี้

1. จัดงานธงฟ้า

เพื่อจำหน่ายสินค้าเกษตร และสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นต่อการครองชีพแก่ประชาชน เช่น ข้าว น้ำมันพืช น้ำตาลทราย หมู ไข่ไก่ ผลไม้ ผงซักฟอก สบู่ ฯลฯ ในราคาถูกกว่าท้องตลาดทั่วไปร้อยละ 20-40 ตามแหล่งชุมชนต่างๆ ทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค จำนวน 453 ครั้ง (ส่วนกลาง 106 ครั้ง ส่วนภูมิภาค 347 ครั้ง) มีประชาชนเข้าร่วมงานประมาณ 4.69 ล้านคน ยอดจำหน่ายรวมทั้งสิ้น 1,483.10 ล้านบาท สามารถลดภาระค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าให้แก่ประชาชน จำนวน 608.29 ล้านบาท

2. จัดมุมธงฟ้าในห้างสรรพสินค้า

โดยร่วมกับห้างค้าปลีกค้าส่งสมัยใหม่ จำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคในราคาถูก เช่น เนื้อหมู ไข่ไก่ น้ำตาลทราย ผัก ผลไม้ เพื่อช่วยลดค่าครองชีพให้ประชาชน

3. ตรึงราคาอาหารปรุงสำเร็จ

โดยสร้างเครือข่ายร้านอาหารมิตรธงฟ้า จำหน่ายอาหารปรุงสำเร็จในราคาจาน/ชามละ 25-30 บาท เพื่อเป็นทางเลือกและลดค่าครองชีพให้ประชาชนผู้มีรายได้น้อยในการซื้ออาหารปรุงสำเร็จ ปัจจุบันมีร้านอาหารมิตรธงฟ้า จำนวน 4,114 ร้าน (ส่วนกลาง 420 ร้าน ส่วนภูมิภาค

3,694 ร้าน) และขอความร่วมมือร้านอาหารในศูนย์อาหารของห้างสรรพสินค้า ศูนย์อาหารของที่ทำการสำนักงานเอกชน สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง และร้านอาหารทั่วไป จัดเมนูอาหารปรุงสำเร็จอย่างน้อย 1 รายการ จำหน่ายในราคาจาน/ชามละ 25-30 บาท

นอกจากนี้ ได้ร่วมกับบริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นผู้ประกอบการร้านเซเว่น อีเลฟเว่น จัดทำโครงการ “ธงฟ้า อิ่มสะดวก 29 บาท” เพื่อเป็นทางเลือกให้แก่ประชาชนและเพิ่มการแข่งขันในตลาดอาหารปรุงสำเร็จ โดยตรึงราคาจำหน่ายอาหารปรุงสำเร็จที่จำหน่ายในร้าน 12 รายการ ในราคา 29 บาท ดำเนินการตั้งแต่เดือนกันยายน-ธันวาคม 2554

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 45 30/3/2555 11:54:09

การดูแลธุรกิจให้มีการแข่งขันที่เสรีเป็นธรรม

ดำเนินการตามนโยบายในการส่งเสริมให้มีการแข่งขันที่เสรีเป็นธรรม และป้องกันการผูกขาดตัดตอน โดยดำเนินกิจกรรมที่สำคัญเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด ดังนี้

1. การกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้า

1.1 ติดตาม วิเคราะห์โครงสร้างธุรกิจและพฤติกรรมทางการค้าของผู้ประกอบธุรกิจในตลาดสินค้า/บริการ ภายใต้กรอบกฎหมายการแข่งขันทางการค้า โดยให้มีการใช้กลยุทธ์ทางการตลาดอย่างมีจริยธรรม ในธุรกิจสินค้าเป้าหมาย 6 กลุ่มธุรกิจ (สินค้า 71 รายการ และบริการ 9 รายการ) ซึ่งเป็นสินค้าและบริการที่จำเป็นแก่การครองชีพและเป็นปัจจัยการผลิต ได้แก่ กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มสินค้าปิโตรเลียม ปิโตรเคมีและเคมีเกษตร กลุ่มสินค้ายานยนต์ กลุ่มธุรกิจสินค้าวัสดุก่อสร้าง กลุ่มธุรกิจบริการ และกลุ่มธุรกิจสินค้าอื่น โดยดำเนินการวิเคราะห์โครงสร้างธุรกิจ และพฤติกรรมทางการค้าของผู้ประกอบธุรกิจในตลาดสินค้า/บริการเป้าหมายดังกล่าว เพื่อประเมินสถานการณ์และกำกับดูแลไม่ให้เกิดการผูกขาดและสร้างความไม่เป็นธรรมทางการค้า

1.2 พิจารณาเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง ศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรม ตามที่มีการร้องเรียนและดำเนินการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนเกี่ยวกับความไม่เป็นธรรมทางการค้า ดังนี้

(1) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวน เพื่อดำเนินการรวม 3 เรื่อง ได้แก่ 1) การจำหน่ายสุราพ่วงเบียร์ 2) การกีดกันทางการค้าในธุรกิจสื่อสิ่งพิมพ์ 3) การจำหน่ายข้าวสารบรรจุถุงต่ำกว่าทุน

(2) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง ดังนี้ 1) ธุรกิจค้าส่งค้าปลีกจำหน่ายเบียร์ต่ำกว่าทุน 2) ห้างค้าปลีกสมัยใหม่ขนาดใหญ่จำหน่ายสินค้าต่ำกว่าทุน 3) การขายพ่วงซอฟแวร์เกมส์อย่างไม่เป็นธรรม 4) การแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมของห้างค้าปลีกสมัยใหม่

1.3 แต่งตั้งคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ทดแทนชุดเดิม เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2553

1.4 ออกกฎระเบียบแนวปฏิบัติ เพื่อให้กฎหมายสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติ ได้แก่

(1) พิจารณาทบทวนเกณฑ์ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดให้สามารถบังคับใช้กฎหมายได้ในทางปฏิบัติ

(2) ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายการแข่งขันทางการค้า โดยประชุมร่วมกับคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ.2542 และร่างกฎหมายค้าส่งค้าปลีก

(3) จัดทำข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาเกณฑ์การรวมธุรกิจ ตามมาตรา 26 ตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ.2542 เช่น ข้อมูลโครงสร้างการถือหุ้น/รายได้/ทรัพย์สิน/ทุนจดทะเบียนของผู้ประกอบธุรกิจในไทย แนวทางการกำหนดเกณฑ์การรวมธุรกิจ เกณฑ์การรวมธุรกิจของต่างประเทศ เป็นต้น

2. การส่งเสริมการแข่งขันทางการค้า (Competition Advocacy) เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมการแข่งขันทางการค้าที่เสรีและเป็นธรรม รวมทั้งให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายแข่งขันทางการค้า และให้ตระหนักถึงประโยชน์ของการแข่งขันทางการค้าที่เสรีและเป็นธรรม ซึ่งได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

2.1 เสริมสร้างความรู้ด้านการแข่งขันทางการค้าแก่ภาคเอกชน โดยจัดสัมมนาให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายการแข่งขันทางการค้าแก่ผู้ประกอบธุรกิจ นักกฎหมาย นักวิชาการ และผู้สนใจทั่วไป รวม 3 ครั้ง ดังนี้ ครั้งที่ 1 เรื่อง “การค้าเป็นธรรม หนุนนำ

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 46 30/3/2555 11:54:12

เศรษฐกิจไทย” เมื่อวันที่ 15 ก.พ. 54 ณ โรงแรมริชมอนด์ จังหวัดนนทบุรี ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 เรื่อง “ค้าขายอย่างไรให้ถูกกฎหมายแข่งขันทางการค้า” เมื่อวันที่ 27 พ.ค.54 ณ โรงแรมพะเยาเกทเวย์ จังหวัดพะเยา และวันที่ 10 มิ.ย.54 ณ โรงแรม เอ็ม.เจ. เดอะมาเจสติก จังหวัดสกลนคร

2.2 เสริมสร้างความรู้ด้านการแข่งขันทางการค้าแก่สถาบันการศึกษา โดยมุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายอาจารย์ผู้สอนในคณะนิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และบริหารธุรกิจ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและนำไปสู่การถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการแข่งขันทางการค้าให้แก่นักศึกษา ซึ่งเป็นการสร้างรากฐานการเป็นผู้ประกอบธุรกิจที่มีจริยธรรมต่อไปในอนาคต โดยจัดสัมมนารวม 6 ครั้ง ที่จังหวัดชลบุรี เชียงใหม่ พะเยา นครศรีธรรมราช สงขลา และขอนแก่น

2.3 จัดสัมมนาผู้ประกอบการร้านค้าปลีกรายย่อย โดยจัดสัมมนา เรื่อง “ทำโชห่วยให้รวยอย่างยั่งยืน” ให้แก่ผู้ประกอบการร้านค้าปลีกรายย่อย (โชห่วย) และผู้สนใจลงทุนประกอบกิจการค้าปลีก เพื่อให้ทราบถึงแนวทางการบริหารจัดการให้ธุรกิจของตนสามารถดำรงอยู่ภายใต้สภาวะการค้าที่เปลี่ยนแปลงไป รวม 3 ครั้ง ที่จังหวัดกรุงเทพฯ ชลบุรี และ นครราชสีมา

2.4 สร้างเครือข่ายวิชาการด้านการแข่งขันทางการค้า โดยจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ทางวิชาการกับสถาบันการศึกษา ได้แก่ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2554 และคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2554 นอกจากนี้ ยังได้จัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนเกี่ยวกับกฎหมายการแข่งขันทางการค้าในระดับปริญญาตรีให้แก่มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

2.5 ให้บริการคำปรึกษาแก่ผู้ประกอบธุรกิจ นักกฎหมาย นักศึกษา ประชาชน ที่สนใจในประเด็นข้อกฎหมายในพระราชบัญญัติกฎหมายการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 ผ่านทางโทรศัพท์และมาพบด้วยตนเองที่สำนักงาน เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องอย่างต่อเนื่อง อันเป็นการลดหรือปกป้องมิให้เกิดพฤติกรรม การแข่งขันทางการค้าที่อาจเข้าข่ายฝ่าฝืนกฎหมายการแข่งขันทางการค้า

3. ปรับปรุงกฎหมายการแข่งขันทางการค้า โดยจัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงกฎหมายแข่งขันทางการค้า ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการฯ เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2554 เพื่อพิจารณาปรับปรุงกฎหมายการแข่งขันทางการค้าให้มีความทันสมัย สามารถนำมาบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง

4. กำกับดูแลธุรกิจค้าปลีก ดำเนินการใน 2 ด้าน คือ

- **ด้านพฤติกรรม** กำกับดูแลโดยกฎหมายการแข่งขันทางการค้า
- **ด้านโครงสร้าง** โดยผลักดันร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง เพื่อจัดระบบธุรกิจค้าปลีกค้าส่งให้โครงสร้างตลาดมีความสมดุล ทำให้ผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่งรายใหญ่และรายย่อยอยู่ร่วมกันได้ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่งแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ

5. การดำเนินการด้านการต่างประเทศ เพื่อสนับสนุนการกำกับการแข่งขันทางการค้า โดยการประสานความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ และองค์กรกำกับดูแลการแข่งขันในต่างประเทศ เช่น อินโดนีเซีย (KPPU) เวียดนาม (VCA : Vietnam Competition Authority) สิงคโปร์ (CCSC) ญี่ปุ่น (JFTC : Japan Fair Trade Commission) สาธารณรัฐประชาชนจีน (International Cooperation Department State Administration for Industry & Commerce of China) International Competition Network (ICN), APEC Secretariat, ASEAN Secretariat, OECD Secretariat ฯลฯ โดยจัดทำรายงานข้อมูลเสนอความเห็นประกอบการพิจารณา และจัดส่งเจ้าหน้าที่เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้กับต่างประเทศ

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 47 30/3/2555 11:54:14

โครงการรวมพลังเครือข่าย
การการค้าภายใน

ตลาดกลางประมูลข้าวสาร
จังหวัดนครสวรรค์

Let's do
AUCTION
Let's do
AUCTION
ตรวจสอบมาตรฐานข้าว

ส่วนที่ 3

บทความ

ตลาดกลางประมูลข้าวสารแห่งแรกของไทย

ประเทศไทย เป็นผู้ส่งออกข้าวที่มีชื่อเสียงเป็นอันดับหนึ่งของโลก มามากกว่า 30 ปี โดยมีปริมาณส่งออกข้าวปีละกว่า 8-9 ล้านตันข้าวสาร คิดเป็นมูลค่าเกือบ 200,000 ล้านบาท โดยหลักการไทยควรจะต้องเป็นผู้กำหนดราคาข้าวในตลาดโลก ซึ่งแหล่งเพาะปลูกข้าวที่สำคัญอยู่ที่ภาคเหนือ มีพื้นที่ปลูกข้าวประมาณร้อยละ 25 ของพื้นที่ปลูกข้าวทั้งประเทศ และมีผลผลิตประมาณร้อยละ 30 ของผลผลิตข้าวทั้งประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ภาคกลางตอนบน และภาคเหนือตอนล่างเปรียบเสมือนเป็นเมืองหน้าด่าน และเป็นเส้นทางคมนาคมที่ผ่านไปยังจังหวัดต่างๆ ของภาคเหนือ จึงเป็นจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางของแหล่งผลิตข้าวภาคเหนือ มีชัยภูมิที่เหมาะสมและมีศักยภาพด้านโลจิสติกส์ ประกอบกับมีศูนย์กลางการซื้อขายข้าวเปลือกที่เป็นที่รู้จักและยอมรับกันอย่างกว้างขวาง ที่เรียกกันทั่วไปว่า “ท่าข้าวกำนันทรง” และยังเป็นตลาดกลางข้าวและพืชไร่ในความส่งเสริมกรมการค้าภายในอีกด้วย

ดังนั้น กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมการค้าภายใน จึงได้ผลักดันให้มีการจัดตั้งตลาดกลางประมูลข้าวสารขึ้น ที่ท่าข้าวกำนันทรง จังหวัดนครสวรรค์ ภายใต้นโยบายการผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการค้าข้าวของโลก นับเป็นตลาดกลางประมูลข้าวสารแห่งแรกของไทย ซึ่งจะเป็นกลไกในการเสริมสร้างระบบการค้าข้าวสารอย่างเสรีเป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งผลให้ราคาซื้อขายที่เกิดขึ้นเป็นกลไกในการอ้างอิงทั้งในตลาดจริงและตลาดล่วงหน้า ซึ่งได้จัดให้มีพิธีเปิดป้ายตลาดกลางประมูลข้าวสาร จังหวัดนครสวรรค์ อย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2554 โดยมีปลัดกระทรวงพาณิชย์ (นายยรรยง พวงราช) เป็นประธาน ผลการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ 2554 ได้มีการเปิดประมูลซื้อขายข้าวสารจำนวน 7 ครั้ง มีผู้เสนอซื้อและเสนอขายกว่า 100 ราย สินค้าตัวอย่าง 155 ตัวอย่าง ในหลากหลายชนิดข้าว อาทิเช่น ข้าวหอมมะลิ ข้าวชัยนาท ข้าวขาว ข้าวปทุมธานี ข้าวท่อน ปลายข้าว ข้าวนึ่ง และข้าวเหนียว มีปริมาณการซื้อขายรวมกว่า 25,000 ตัน คิดเป็นมูลค่ารวมทั้งสิ้นกว่า 391 ล้านบาท

จากผลการดำเนินการดังกล่าว ถือว่าประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก จึงได้กำหนดจัดการประมูลข้าวสารเป็นประจำทุกเดือน ในวันอาทิตย์ที่ 3 ของเดือน เพื่อเป็นการสนับสนุนระบบการค้าข้าวของไทยให้เป็นมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับในระดับสากลต่อไป อย่างไรก็ตาม ตลาดกลางประมูลข้าวสารแห่งแรกของไทยนี้ จะสามารถดำเนินการได้ต่อไปหรือไม่ และจะประสบผลสำเร็จเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทั้งผู้ซื้อ (ได้แก่ ผู้ส่งออก ผู้รวบรวมข้าว ผู้แปรรูปข้าวสาร ผู้ประกอบการข้าวสารบรรจุถุง) และผู้ขาย ดังนั้นกรมการค้าภายในหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากกลุ่มบุคคลดังกล่าวต่อไป

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 50 30/3/2555 11:54:30

เกษตรกรอุ่นใจ ...
เครื่องวัดความชื้นข้าวเปลือกเที่ยงตรง

ปัจจุบันการเก็บเกี่ยวข้าวของเกษตรกรได้ปรับเปลี่ยนไปจากเดิม ที่เกี่ยวข้าวเป็นรวงและตากลดความชื้นก่อนนำไปจำหน่าย เป็นการใช้เครื่องเกี่ยวนวดช่วยในการเก็บเกี่ยวเป็นส่วนใหญ่ ทำให้ข้าวเปลือกที่จะนำไปขายให้กับโรงสีหรือท่าข้าวเป็นในลักษณะข้าวสด จึงเป็นช่องทางที่ผู้รับซื้อใช้เป็นข้ออ้างเหตุความชื้นของข้าวในระดับต่างๆ โดยมีการหักลดน้ำหนัก และอาจมีใช้เครื่องวัดความชื้นข้าวเปลือกที่ไม่เที่ยงตรง ดังนั้น เกษตรกรควรให้ความสนใจและมีความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องวัดความชื้นข้าว เพื่อให้ได้รับความเป็นธรรม และไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากการขายข้าวเปลือกของตนเอง

กรมการค้าภายใน ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการดูแลไม่ให้เกษตรกรถูกเอารัดเอาเปรียบ โดยได้ออกกฎกระทรวงเครื่องวัดความชื้น พ.ศ. 2547 และประกาศคณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช 2489 ฉบับที่ 143 พ.ศ. 2548 ซึ่งกำหนดให้ผู้ประกอบการค้าข้าวประเภทโรงสีและท่าข้าวต้องใช้เครื่องชั่งและเครื่องวัดความชื้นข้าวที่มีคำรับรองจากกรมการค้าภายในในการซื้อขายข้าวเปลือก หากใช้เครื่องชั่งหรือเครื่องวัดความชื้นข้าวที่ไม่มีเครื่องหมายคำรับรอง อาจถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบการค้าข้าว รวมทั้งจะถูกดำเนินคดีตามกฎหมายชั่งตวงวัด ซึ่งมีโทษจำคุก 6 เดือน ปรับไม่เกิน 2 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ นอกจากนี้ ได้ดำเนินการตรวจสอบการใช้เครื่องชั่งรถยนต์และเครื่องวัดความชื้นข้าวเปลือกอย่างต่อเนื่อง และตรวจสอบอย่างเข้มงวดในช่วงที่ผลผลิตข้าวเปลือกออกสู่ตลาดมาก เพื่อให้เกษตรกรได้รับความเป็นธรรมจากการขายผลผลิต และมีส่วนช่วยเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรได้อีกทางหนึ่งด้วย สำหรับการใช้เครื่องวัดความชื้นข้าวในการซื้อขายข้าวนั้น กรมการค้าภายในมีข้อแนะนำและข้อควรปฏิบัติ ดังนี้

ข้อควรปฏิบัติในการวัดความชื้นข้าวเปลือก

1. สุ่มตัวอย่างจากกองข้าวเปลือกให้ครอบคลุมทั่วทั้งกองข้าวเปลือก
2. ทำความสะอาดตัวอย่างข้าวเปลือกที่สุ่มมาก่อนนำไปวัดความชื้น
3. ใช้เครื่องวัดความชื้นที่ผ่านการตรวจสอบให้คำรับรองในการวัดความชื้น โดยสังเกตว่าเครื่องวัดความชื้นข้าวนั้นมีเครื่องหมายคำรับรอง “รูปขอบนอกของตราครุฑ” หรือไม่
4. ใช้เครื่องวัดความชื้นข้าวให้ถูกต้องตามวิธีที่ผู้ผลิตกำหนดไว้ในคู่มือ เช่น การควบคุมจำนวนตัวอย่างในการวัดความชื้นแต่ละครั้ง การเลือกโหมดวัดความชื้นเมล็ดธัญพืชแต่ละชนิด และการเทตัวอย่างในการวัดความชื้น เป็นต้น
5. วัดความชื้นตัวอย่างที่สุ่มมาและทำความสะอาดแล้ว อย่างน้อย 3 ครั้ง เพื่อหาค่าความชื้นเฉลี่ยเป็นตัวแทนของกองข้าว

ข้อแนะนำการวัดความชื้นข้าวเปลือก

1. วางเครื่องวัดความชื้นข้าวบนพื้นที่ได้ระดับและมั่นคงแข็งแรง
2. วางเครื่องวัดความชื้นข้าวให้ผู้ซื้อและผู้ขายเห็นพร้อมกัน
3. จดผลการวัดทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย

ทั้งนี้ หากเกษตรกรพบเห็นการเอารัดเอาเปรียบในการชั่งน้ำหนัก การหักลดน้ำหนักและความชื้น หรือสงสัยไม่มั่นใจว่าการวัดความชื้นถูกต้องตามหลักเกณฑ์หรือไม่แล้ว สามารถแจ้งได้ที่สายด่วนกรมการค้าภายใน 1569 หรือสำนักงานสาขาชั่งตวงวัดในพื้นที่ ซึ่งจะได้ทำการตรวจสอบข้อเท็จจริง และดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 51 30/3/2555 11:54:49

ปฏิทินสินค้าเกษตร ปี 2555

กรมการค้าภายใน ได้จัดทำข้อมูลด้านปริมาณผลผลิต แหล่งพื้นที่เพาะปลูกที่สำคัญ ฤดูกาลที่ผลผลิตออกสู่ตลาด และราคาสินค้าเกษตรในแต่ละปีฤดูกาลผลิต ซึ่งเป็นข้อมูลที่สำคัญสำหรับเกษตรกร และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการคาดการณ์ การวางแผนการผลิต การเก็บสินค้าไว้รอขายในช่วงที่ได้รับราคาดี ซึ่งจะส่งผลต่อรายได้ของเกษตรกรที่มีความมั่นคงและดียิ่งขึ้น โดยเผยแพร่ "ปฏิทินสินค้าเกษตร" เป็นประจำทุกปี ทั้งในรูปเอกสารและทางเว็ปไซต์ www.dit.go.th รวมทั้งสามารถติดต่อขอทราบรายละเอียดได้ที่ สำนักสารสนเทศและแผนงานการค้าในประเทศ กรมการค้าภายใน โทรศัพท์ 0-2507-5617

ปฏิทินสินค้าเกษตร : มีฤดูกาล

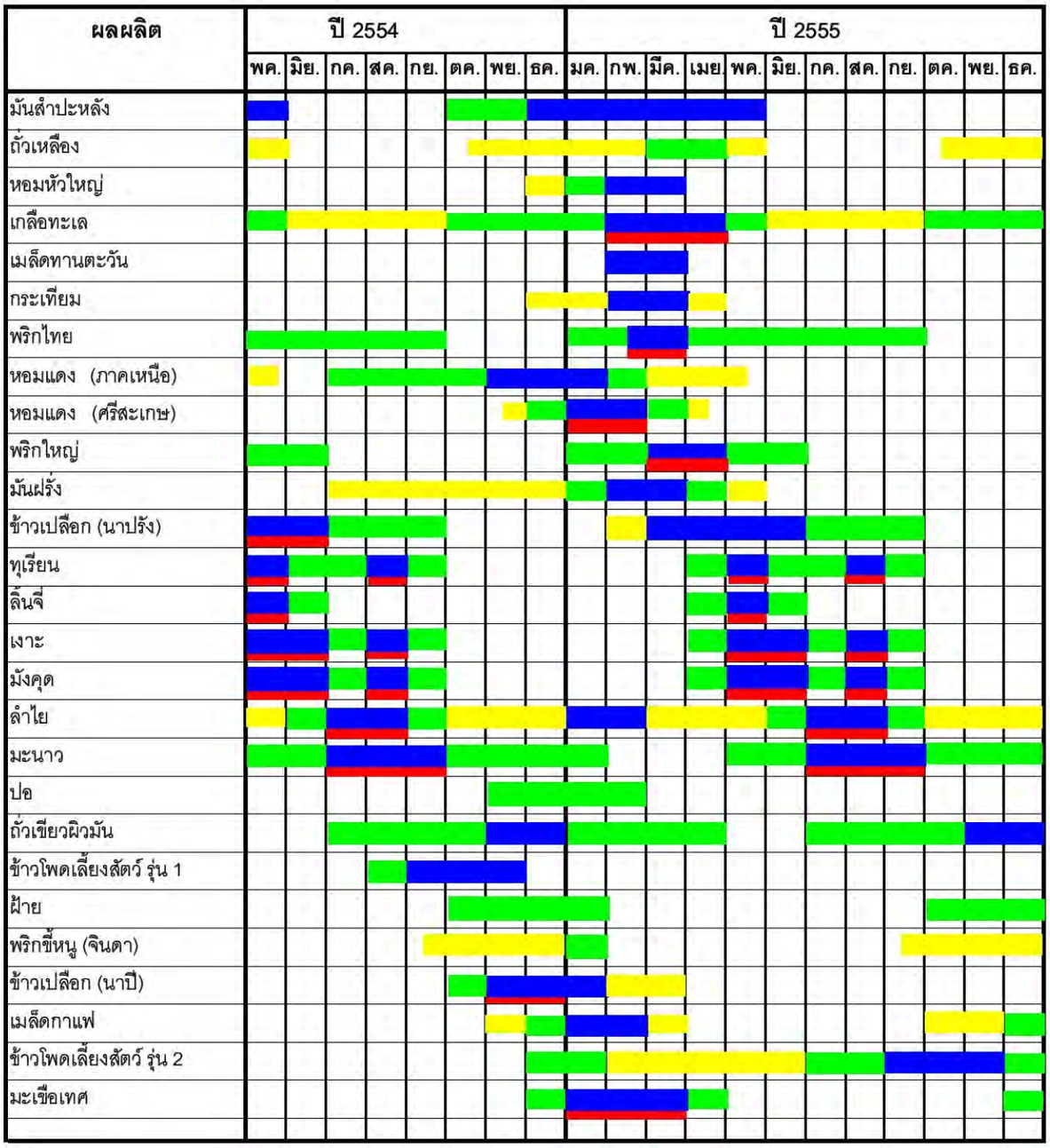

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 52 30/3/2555 11:54:50

ปฏิทินสินค้าเกษตร : ไม่มีฤดูกาล

ผลผลิต	ปี 2554								ปี 2555											
	พค.	มิย.	กค.	สค.	กย.	ตค.	พย.	ธค.	มค.	กพ.	มีค.	เมย.	พค.	มิย.	กค.	สค.	กย.	ตค.	พย.	ธค.
มะพร้าวผลแก่																				
ปาล์มน้ำมัน																				
สับปะรดโรงงาน																				
สุกรมีชีวิต																				
ไก่มีชีวิต																				
ไข่ไก่																				
ปลาป่น																				
ไหม																				
ยางพารา																				
กุ้งขาวแวนนาไม																				

หมายเหตุ

- ช่วงผลผลิตออกสู่ตลาดปกติ
- ช่วงผลผลิตออกมาก
- ช่วงผลผลิตออกน้อย
- ช่วงเกิดปัญหา

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 53 30/3/2555 11:54:54

รวมพลัง.....เครือข่ายดูแลผู้บริโภค

กรมการค้าภายในได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการสร้างมีส่วนร่วมภาคประชาชน โดยการนำประชาชนกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) เข้ามาเป็นเครือข่ายในการทำงานร่วมกับกรมการค้าภายใน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภารกิจในด้านการดูแลผู้บริโภคให้ได้รับความเป็นธรรมในการซื้อสินค้า และการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับตนเอง ซึ่งกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของกรมการค้าภายในได้นำผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งผู้บริโภค ผู้ประกอบการ นักเรียน เข้ามาร่วมดำเนินการในลักษณะเครือข่าย ซึ่งได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องในรูปแบบต่างๆ ได้แก่

- **เครือข่ายอาสาธงฟ้า 1569** กรมการค้าภายใน โดยเปิดรับสมัครประชาชนผู้สนใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกภายใต้หลักเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยสอดส่องดูแล แจ้งข้อมูลข่าวสาร และติดตามพฤติกรรมการซื้อขายสินค้าและบริการของผู้ประกอบการค้า รวมทั้งให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำ ที่เป็นประโยชน์ในการเฝ้าระวังทางการค้า
- **ยุวชนธงฟ้า** โดยส่งเสริมให้เยาวชนในโรงเรียนมีความรู้ด้านสิทธิประโยชน์และการสร้างอำนาจต่อรองในการเลือกซื้อสินค้าและบริการ และเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ความรู้ให้แก่กลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง ให้ตระหนักและรักษาสิทธิประโยชน์ของตนเอง
- **ตลาดสดดีเด่น** โดยส่งเสริมพัฒนาตลาดสดสู่ระดับมาตรฐาน มีการปิดป้ายแสดงราคาสินค้า ราคายุติธรรม เครื่องชั่งเที่ยงตรง สุขลักษณะที่ดี และผู้ประกอบการมีจริยธรรมทางการค้า
- **ตลาดนัดชุมชนต้นแบบ** โดยพัฒนาและจัดระบบตลาดนัดชุมชนต้นแบบให้มีการปฏิบัติ ตามกรอบแนวทางปฏิบัติมาตรฐานที่กำหนดของผู้ประกอบการ เพื่อให้ประชาชนมีความมั่นใจในการเข้าไปจับจ่ายซื้อสินค้าที่ได้มาตรฐาน ผู้ค้าไม่เอารัดเอาเปรียบผู้บริโภค สินค้ามีน้ำหนักครบถ้วนถูกต้อง และมีการปิดป้ายแสดงราคาชัดเจน สามารถเปรียบเทียบราคาก่อนตัดสินใจซื้อได้

ทั้งนี้ กรมการค้าภายในได้จัดกิจกรรม **"รวมพลังเครือข่ายกรมการค้าภายใน"** ขึ้น เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายภาคประชาชนให้มีบทบาทในการดูแลรักษาสิทธิประโยชน์และสร้างความเป็นธรรมทางการค้าให้แก่ประชาชนผู้บริโภค ซึ่งมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมประกอบด้วย เครือข่ายแม่บ้านอาสาธงฟ้า 1569 ยุวชนธงฟ้า ตลาดสดสีฟ้า ตลาดสดดีเด่น และตลาดนัดชุมชนต้นแบบ โดยมีกิจกรรม การระดมความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการรักษาความเป็นธรรมทางการค้า รวมทั้งลงพื้นที่ตรวจสอบการค้าภายในตลาด อาทิ ดูป้ายแสดงราคาสินค้าเพื่อเปรียบเทียบราคาก่อนตัดสินใจซื้อ ตรวจสอบน้ำหนักสินค้าจากเครื่องชั่งกลาง นอกจากนี้ ยังได้ตั้งจุดให้บริการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องชั่งให้กับพ่อค้าแม่ค้า เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้บริโภคว่าได้รับสินค้าที่มีปริมาณครบถ้วนถูกต้อง และไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากการซื้อสินค้า

ผลจากการจัดกิจกรรม ทำให้เครือข่ายได้รับความรู้ความเข้าใจบทบาทภารกิจของกรม ในการดูแลผู้บริโภคได้ดียิ่งขึ้น และสามารถเป็นแนวร่วมในการสอดส่องดูแลราคาสินค้าและบริการ ปริมาณ และพฤติกรรมทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม และที่สำคัญเหนืออื่นใด เป็นการรวมกลุ่มเครือข่ายชุมชนให้มีความเข้มแข็งและสร้างภูมิคุ้มกันในการพิทักษ์ประโยชน์ของตนเองและชุมชน อีกทั้งเป็นต้นแบบและแบบอย่างที่ดีให้แก่ชุมชนอื่นได้มาศึกษาเรียนรู้จากการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งจะได้ขยายผลการจัดกิจกรรมรวมพลังเครือข่ายกรมการค้าภายในไปยังชุมชนอื่นๆ ต่อไป

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 54 30/3/2555 11:55:00

ผู้บริโภคยุคใหม่ ฉลาดซื้อ ฉลาดใช้ ไม่ให้ใครเอาเปรียบ

รักษาสิทธิ์ คิดก่อนซื้อ

ก่อนจะซื้อสินค้าหรือบริการใด ๆ ผู้บริโภคจะต้องพิจารณาข้อมูลข่าวสารให้แน่ใจ เปรียบเทียบราคาและปริมาณบรรจุ รวมทั้งตรวจสอบวันผลิต วันหมดอายุ รวมถึงชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิต โดยต้องไม่ลืมว่าสินค้าที่ดีต้องได้รับเครื่องหมายรับรองคุณภาพกำกับไว้ด้วย

ขายแพงเกินไป ค้ากำไรเกินควร

ราคาสินค้าและบริการจะต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับปริมาณบรรจุที่ระบุไว้ ซึ่งผู้บริโภคจะต้องรักษาสิทธิของตนเอง ด้วยการดูป้ายราคา เปรียบเทียบราคา ปริมาณ และคุณภาพของสินค้าก่อนตัดสินใจซื้อ

ไม่ปิดป้ายราคา ส่อเจตนาไม่บริสุทธิ์

ผู้ขายจะต้องปิดป้ายราคาเป็นตัวเลขกำกับอยู่บนบริเวณเดียวกับสินค้าหรือบริการให้เห็นเด่นชัด จะช่วยให้ผู้บริโภคสามารถเปรียบเทียบราคาได้ ตามกำลังซื้อ และยังเพิ่มความสะดวกให้ทั้งผู้ขายและ ผู้ซื้ออีกด้วย หากผู้ขายฝ่าฝืนไม่แสดงราคา มีโทษปรับไม่เกิน 10,000 บาท

ผู้บริโภคยุคใหม่...ต้องรู้จักรักษาสิทธิ์ เรียกร้องสิทธิ์

1. สิทธิที่จะได้รับรู้ข่าวสารข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจซื้อสินค้าหรือบริการ
2. สิทธิในการเลือกหาซื้อสินค้าหรือบริการตามความต้องการ
3. สิทธิที่จะได้รับสินค้าในปริมาณที่ถูกต้องครบถ้วน
4. สิทธิที่จะได้รับความเป็นธรรมในด้านราคาสินค้าและค่าบริการ
5. สิทธิที่จะได้รับรู้ข่าวสารข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจซื้อสินค้าหรือบริการ

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 55 30/3/2555 11:55:01

การปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า เพื่อให้มีการบังคับใช้กฎหมายแข่งขันทางการค้ากับรัฐวิสาหกิจ

ประเทศไทยมีระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม โดยอาศัยกลไกตลาดเป็นหลักสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เกิดประสิทธิภาพ ส่งผลดีต่อการผลิตสินค้าและบริการและได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 43 และมาตรา 84 (1) (5) สนับสนุนให้การประกอบกิจการมีการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม เพื่อป้องกันการผูกขาด หรือจำกัดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจอย่างเป็นระบบ รัฐต้องเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบธุรกิจสามารถดำเนินกิจการได้อย่างเสรี มีความเสมอภาคในการแข่งขัน

มีประเด็นปัญหาว่า รัฐวิสาหกิจของประเทศที่ได้มีการจัดตั้งขึ้นมาจนถึงขณะนี้ (รวม 58 แห่ง) ซึ่งรัฐจัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินกิจการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน หรือกิจการที่เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา การสื่อสาร การพลังงาน การบิน การเงิน ฯลฯ ซึ่งหลักสำคัญของรัฐวิสาหกิจต้องเป็นกิจการที่ไม่แสวงหากำไร แต่จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันรัฐวิสาหกิจบางประเภทเปลี่ยนแปลงหรือแปรรูปไปสู่การทำธุรกิจเพื่อแสวงหากำไร เช่น ธุรกิจการบิน ธุรกิจพลังงาน ฯลฯ ดังนั้นรัฐวิสาหกิจเหล่านี้จึงเข้าไปแข่งขันกับภาคเอกชนและได้เปรียบเอกชนในฐานคู่แข่งขันทางการค้า เพราะมีอำนาจรัฐในการดำเนินการและได้รับการยกเว้นไม่ถูกดำเนินคดีกรณีฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 จึงก่อให้เกิดเสียงเรียกร้องจากภาคเอกชนถึงความไม่เป็นธรรมในการบังคับใช้กฎหมาย หากพิจารณารัฐวิสาหกิจบางส่วน เช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิต บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และองค์การเภสัชกรรมซึ่งผลิตยาราคาถูกจำหน่ายให้ประชาชน เหล่านี้ถ้าถูกบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันทางการค้าแล้ว จะส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจเป็นอย่างยิ่ง แต่รัฐวิสาหกิจบางส่วน เช่น บริษัท ขนส่ง จำกัด (มหาชน) บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด บริษัท อสมท. จำกัด (มหาชน) ถ้าถูกบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันทางการค้า จะไม่ถูกกระทบต่อสถานภาพทางการค้า เนื่องจากรัฐวิสาหกิจดังกล่าว มีการใช้กฎหมายเฉพาะบังคับอยู่แล้วหรือมีการแข่งขันสูง เช่น ธุรกิจสื่อสาร ธุรกิจไปรษณีย์ เป็นต้น

ดังนั้น การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 ให้ใช้บังคับแก่รัฐวิสาหกิจจึงต้องมีความละเอียดรอบคอบในการแก้ไขบทบัญญัติ เพื่อมิให้รัฐวิสาหกิจบางส่วนถูกผลกระทบอย่างรุนแรง ซึ่งต้องพิจารณาจากกรอบความสำคัญหลักของรัฐวิสาหกิจ คือ การไม่แสวงหากำไร ถ้ารัฐวิสาหกิจใดกระทำการโดยไม่แสวงหากำไรแล้ว ก็ไม่ควรถูกบังคับใช้กฎหมายแข่งขันทางการค้า แต่ถ้ารัฐวิสาหกิจใดกระทำการโดยแสวงหากำไรและเข้าแข่งขันกับภาคเอกชนก็จำเป็นต้องใช้บทบัญญัติของกฎหมายแข่งขันทางการค้าเข้ามาบังคับใช้กับการทำธุรกิจของรัฐวิสาหกิจนั้นๆ ซึ่งในต่างประเทศ เช่น ประเทศในสหภาพยุโรป อเมริกา ฯลฯ ก็มีบทบัญญัติบังคับใช้กฎหมายแข่งขันทางการค้ากับรัฐวิสาหกิจไม่ให้เอาเปรียบทางการค้ากับภาคเอกชนเช่นกัน ซึ่งการแก้ไขพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้าเพื่อให้ใช้บังคับกับรัฐวิสาหกิจ **จึงควรกำหนดเฉพาะรัฐวิสาหกิจที่ประกอบการค้าแข่งขันกับภาคเอกชนและเป็นไปเพื่อการแสวงหากำไรจากการค้าเท่านั้นที่จะอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายแข่งขันการค้า** ซึ่งขณะนี้รัฐบาลได้มอบให้เป็นหน้าที่ของกรมการค้าภายในดำเนินการแก้ไขกฎหมายเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมดังกล่าว

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 56 30/3/2555 11:55:05

บทบาทหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เป็นหน่วยงานกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าภายในประเทศ ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามอำนาจในมาตรา 18 แห่ง พ.ร.บ. การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานเพื่อดำเนินงานธุรการของคณะกรรมการแข่งขันทางการค้าขึ้นในกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ มีอธิบดีกรมการค้าภายในเป็นเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า โดยแบ่งการทำงานของสำนักงานฯ เป็น 3 ส่วน คือ ส่วนเลขานุการ ส่วนนิติการ และส่วนตรวจสอบและปฏิบัติการ เพื่อให้การปฏิบัติราชการของสำนักงานเป็นไปอย่างมีระบบ และประสานการทำงานอย่างสอดรับ รวมทั้งมีการตรวจสอบระหว่างกันในการดำเนินการหน้าที่หลัก ได้แก่ การพิจารณาเรื่องร้องเรียนเบื้องต้นก่อนเสนอคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าวินิจฉัย การติดตามความเคลื่อนไหวและสอดส่องพฤติกรรมของผู้ประกอบธุรกิจ การศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับสินค้า/บริการและพฤติกรรมทางการค้า และการกำหนดระเบียบเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของสำนักงานฯ รวมทั้งการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ส่วนเลขานุการ ปฏิบัติหน้าที่โดยสำนักส่งเสริมการแข่งขันทางการค้า ดำเนินการฝ่ายเลขานุการ งานสารบรรณ งานธุรการของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าและคณะอนุกรรมการเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง รวมทั้งปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์หรือคณะอนุกรรมการมอบหมาย นอกจากนี้ ยังปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันทางการค้าในส่วนของการพิจารณา ข้อร้องเรียนเบื้องต้น โดยการตรวจสอบข้อเท็จจริง ศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมในการประกอบธุรกิจและรายละเอียดแห่งการกระทำที่มีเรื่องร้องเรียน รวมทั้งเสนอความเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อำนาจเหนือตลาด การรวมธุรกิจ การผูกขาด การลดหรือการจำกัดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจต่อเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เพื่อสั่งการให้ส่วนนิติการพิจารณาให้ความเห็นทางกฎหมาย อีกทั้งยังดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับสินค้า/บริการ และพฤติกรรมทางการค้าของสินค้า/บริการที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีพของประชาชนที่มีโครงสร้างตลาดผูกขาดอันเป็นการป้องกันล่วงหน้า โดยการเฝ้าระวังมิให้ผู้ประกอบธุรกิจดำเนินกลยุทธ์การตลาดที่อาจเข้าข่ายเป็นการฝ่าฝืน พ.ร.บ.การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542

ส่วนนิติการ ปฏิบัติหน้าที่โดยสำนักกฎหมาย ดำเนินการฝ่ายเลขานุการของคณะอนุกรรมการสอบสวน และคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ดำเนินการเกี่ยวกับการออกกฎ ระเบียบและประกาศ ออกหนังสือเรียก การศึกษา วิเคราะห์และพัฒนา พ.ร.บ. การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 นอกจากนี้ เป็นหน่วยที่ให้ความเห็น ในประเด็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับข้อร้องเรียนที่ส่วนเลขานุการดำเนินการสืบสวนเบื้องต้น เพื่อให้การตรวจสอบเป็นไปโดยครบองค์ประกอบความผิดตามกฎหมาย และเมื่อส่วนเลขานุการได้สรุปข้อเท็จจริงเบื้องต้นเพื่อให้เลขาธิการคณะกรรมการฯ สั่งการให้ส่วนนิติการพิจารณาความเห็นทางกฎหมายแล้ว ส่วนนิติการมีหน้าที่สืบสวน โดยแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิด แล้วเสนอความเห็นต่อเลขาธิการคณะกรรมการฯ ว่ามีการฝ่าฝืนกฎหมายตามข้อร้องเรียนหรือไม่ เพื่อให้เลขาธิการคณะกรรมการฯ พิจารณากลั่นกรอง และให้ส่วนเลขานุการนำเสนอคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าวินิจฉัยต่อไป

ส่วนตรวจสอบและปฏิบัติการ ปฏิบัติหน้าที่โดยสำนักตรวจสอบและปฏิบัติการ เป็นหน่วยที่ผู้ใดสามารถร้องเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมตามกฎหมายการแข่งขันทางการค้าได้ทาง Hotline แม่บ้าน 1569 เนื่องจากเป็น One Stop Service ของกรมการค้าภายใน ซึ่งเมื่อส่วนตรวจสอบและปฏิบัติการรับเรื่องแล้ว จะนำเสนอเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเพื่อสั่งการให้ส่วนเลขานุการตรวจสอบข้อเท็จจริง นอกจากนี้ ยังทำหน้าที่ติดตามดูแลผู้ประกอบธุรกิจให้ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 สืบสวนหาข้อเท็จจริงและหลักฐานเกี่ยวกับรายละเอียดของความผิด รวมทั้งจับ ค้น หรืออายัดเอกสารหรือหลักฐาน เพื่อใช้ประกอบคดี

จะเห็นได้ว่าการทำงานของทั้งสามส่วนมีการแบ่งและประสานหน้าที่โดยสอดคล้องกับภารกิจในการบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันทางการค้า โดยมีการตรวจทานการทำงานซึ่งกันและกัน เพื่อ ให้การดำเนินการเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 57 30/3/2555 11:55:07

กรมการค้าภายใน
กับรางวัลดีเด่นคุณภาพการให้บริการประชาชน ปี 2554

"ถึงแม้งานบริการของกรมการค้าภายใน เป็นงานบริการตามกฎหมาย แต่ต้องสร้างความคล่องตัวและอำนวยความสะดวกให้ผู้รับบริการให้มากที่สุด เพราะการรอคอยเป็นต้นทุนในการประกอบธุรกิจ จึงพัฒนางานบริการ โดยให้ภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมและเป็นผู้ตรวจสอบให้คำรับรอง

ปี 2554 เป็นอีกปีหนึ่งที่กรมการค้าภายในสามารถคว้า "รางวัลดีเด่นคุณภาพการให้บริการประชาชน" ซึ่งกรมได้รับรางวัลมาต่อเนื่องแทบทุกปี ตั้งแต่ปี 2548 จนถึงปัจจุบัน รวมทั้งสิ้น 6 รางวัล รางวัลดังกล่าวเป็นรางวัลที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) มอบให้หน่วยงานที่สามารถพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ในมิติต่างๆ ทั้งด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ การอำนวยความสะดวก และการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยกระบวนงานที่ได้รับรางวัลดีเด่นในปีนี้

คือ "กระบวนงานการอนุญาตให้ผู้ประกอบการธุรกิจชั่งตวงวัดเป็นผู้ตรวจสอบและให้คำรับรองเครื่องชั่งตวงวัดที่ตนเองผลิตหรือซ่อม" ซึ่งมีแนวคิด เทคนิคในการปรับปรุงและผลที่เกิดขึ้นจากการปรับปรุงกระบวนการ ดังนี้

● ความเป็นมา

เครื่องชั่งตวงวัด เป็นเครื่องมือสำคัญในการทำให้การซื้อขายเกิดความเป็นธรรมทั้งแก่ผู้ซื้อและผู้ขาย หน้าที่ความรับผิดชอบประการหนึ่งของกรมการค้าภายใน จึงต้องกำกับตรวจสอบ เพื่อให้เครื่องชั่งตวงวัดให้มีความถูกต้องเที่ยงตรง ก่อนนำไปใช้งานหรือจำหน่ายต้องผ่านการตรวจสอบความถูกต้องเทียบกับแบบมาตราที่เป็นมาตรฐาน และได้รับการรับรองจาก สำนักชั่งตวงวัด กรมการค้าภายใน ซึ่งในสภาพการปฏิบัติงานเดิม ก่อนการปรับปรุงกระบวนการ การยื่นขออนุญาตของผู้ประกอบธุรกิจต้องผ่านขั้นตอนการปฏิบัติงานถึง 9 ขั้นตอน และใช้ระยะเวลานานในการรอรับบริการ โดยเฉพาะหากเครื่องที่ตรวจมีจำนวนมาก จะใช้เวลามากตามไปด้วย เนื่องจากเจ้าหน้าที่มีจำนวนจำกัด ในระยะแรกจึงได้ใช้วิธีการปรับปรุงบริการโดยการนัดหมายเพื่อจัดคิวการตรวจ แต่ก็ยังประสบปัญหาการที่ผู้รับบริการต้องรอคอย แม้ว่าจะมีการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่แล้วในระดับหนึ่ง แต่ในทางปฏิบัติปรากฏว่าประสิทธิภาพการให้บริการยังไม่เพียงพอ เนื่องจากการขยายตัวของอุตสาหกรรมชั่งตวงวัด ทำให้มีทั้งผู้ประกอบการและเครื่องชั่งตวงวัดประเภทใหม่ๆ ที่เข้าสู่ตลาดจำนวนมาก

● แนวคิดในการปรับปรุงบริการ

ด้วยสภาพปัญหาดังกล่าว จึงได้มีการปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการให้บริการ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการมากที่สุด เพราะกระบวนการออกใบอนุญาตและตรวจรับรองถือว่าเป็น "ต้นทาง" ของธุรกิจ และหากกระบวนการให้บริการล่าช้า ก็จะสร้าง "ต้นทุน" ให้ผู้ประกอบธุรกิจ จึงต้องสร้างความคล่องตัวและอำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการให้มากที่สุด โดยมุ่งเน้นการ "สร้างการมีส่วนร่วม" (Participation) และ "ปรับบทบาทจากการเป็นผู้ควบคุมมาเป็นการกำกับดูแล" ด้วยการให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมและเป็นผู้ตรวจสอบและให้คำรับรองด้วยตนเอง โดยที่กรม "กำกับการดำเนินงานของภาคเอกชนให้มีมาตรฐาน เช่นเดียวกับที่กรมดำเนินการเอง" โดยมีระบบการกำกับมาตรฐานที่ดีเพื่อเป็นหลักประกันว่าเครื่องชั่งตวงวัดที่ตรวจสอบและนำไปใช้มีความถูกต้อง เที่ยงตรง

● เทคนิคการปรับปรุงกระบวนงาน

ภายใต้แนวคิดของ "การอำนวยความสะดวกในการให้บริการ แต่ก็ต้องคงไว้ซึ่งมาตรฐาน" จึงนำมาซึ่งเทคนิค วิธีการที่นำมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนงาน ดังนี้

(1) การสร้างภาคีส่วนร่วมในการทำงาน โดยเปิดกว้างให้ผู้ประกอบธุรกิจเครื่องชั่งตวงวัดสามารถเป็นผู้ตรวจสอบและให้คำรับรองเครื่องชั่งที่ตนเองผลิตและซ่อมได้ และปรับบทบาทของกรมจากผู้ปฏิบัติมาเป็นผู้กำกับและสุ่มตรวจเครื่องชั่งตวงวัดที่ภาคเอกชนผลิตและตรวจสอบ โดยเริ่มต้นอนุญาตให้ผู้ประกอบธุรกิจชั่งตวงวัดที่เป็นผู้ผลิตหรือผู้ซ่อมมาตรวัดปริมาตรน้ำ เป็นผู้ตรวจสอบและให้คำรับรองก่อน เนื่องจากมีผู้ผลิตจำนวนมาก และมีลักษณะเป็นอุตสาหกรรม

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 58 30/3/2555 11:55:09

มีความพร้อมในการตรวจรับรองทั้งด้านบุคลากร แบบมาตรา เครื่องมือวัด เครื่องใช้ต่างๆ รวมทั้งสถานที่ในการดำเนินงาน

(2) การปรับปรุงกฎหมาย การให้บริการตรวจสอบและให้การรับรอง เป็นการปฏิบัติงานตามกฎหมายที่กำหนด กลไกสำคัญทำให้กรมสามารถอนุญาตให้ภาคเอกชนดำเนินการตรวจสอบและให้การรับรองเครื่องชั่งตวงวัดที่ตนเองผลิตได้ คือ การแก้ไขกฎหมายที่ใช้ในการปฏิบัติงานจึงมี "การแก้ไขบทบัญญัติในกฎหมายมาตราชั่งตวงวัดพ.ศ. 2542 มาตรา 41 เปิดโอกาสให้ผู้ผลิตหรือผู้ซ่อมที่มีศักยภาพและมีความพร้อมเพียงพอ สามารถขออนุญาตเป็นผู้ตรวจและให้คำรับรองเครื่องชั่งตวงวัดที่ตนเองผลิตหรือซ่อมได้" จึงเป็นการกระจายอำนาจไปสู่ภาคเอกชนให้สามารถตรวจรับรองตนเองได้ภายใต้การกำกับมาตรฐานของภาครัฐ

(3) การเตรียมความพร้อมให้ผู้ประกอบธุรกิจ เพื่อให้ผู้ประกอบธุรกิจสามารถตรวจสอบและให้คำรับรองตนเองได้ จึงได้ดำเนินการจัดอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ของประกอบธุรกิจผลิตมาตรวัดน้ำรายต่างๆ ให้มีความรู้ทั้งด้านกฎหมาย กฎระเบียบ และเทคนิคการตรวจสอบให้คำรับรอง นอกจากนี้ยังมีการสร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ โดยการลดค่าธรรมเนียมการตรวจสอบให้คำรับรองลงจากเดิมร้อยละ 50

4) การจัดให้มีระบบการตรวจติดตามคุณภาพ (Quality Audit) ซึ่งเป็นการตรวจสอบระบบการให้คำรับรองของภาคเอกชน เพื่อให้มั่นใจว่าการตรวจสอบให้คำรับรองของภาคเอกชนเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด จึงมี "คณะกรรมการตรวจประเมินการตรวจรับรองผู้ประกอบธุรกิจชั่งตวงวัด (Audit Team)"เพื่อทำหน้าที่ตรวจประเมินผู้ได้รับอนุญาต รวมทั้งการให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อให้มาตรวัดที่ผ่านการตรวจรับรองไปแล้ว ให้ผลการวัดที่ถูกต้อง เที่ยงตรงและได้มาตรฐาน

• ผลจากการปรับปรุงกระบวนงาน

การปรับปรุงกระบวนงานในการตรวจสอบและให้คำรับรองเครื่องชั่งตวงวัด โดยกระจายอำนาจให้ภาคเอกชนเป็นผู้ตรวจสอบรับรองตนเอง ไม่เพียงแต่เป็นการลดขั้นตอน สร้างความคล่องตัวและอำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการเท่านั้นยังทำให้ต้นทุนค่าใช้จ่ายของภาคเอกชนลดลง ในส่วนของภาครัฐเองก็เป็นการส่งเสริมให้เกิดการทำงานร่วมระหว่างส่วนราชการกับภาคเอกชน เป็นการสร้างพันธมิตรในการทำงาน และการช่วยลดภาระงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหาเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบให้คำรับรอง ทั้งยังช่วยให้มาตรฐานการผลิตดีขึ้นภายใต้การกำกับดูแลมาตรฐานของกรมการค้าภายใน นอกจากในส่วนของภาคประชาชนก็มีความมั่นใจในความถูกต้อง เที่ยงตรงของมาตรวัดน้ำที่ใช้ เนื่องจากมีการสุ่มตรวจ อย่างสม่ำเสมอ

การปรับปรุงกระบวนงานดังกล่าว ได้ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จึงนำมาสู่การได้รับ "รางวัลดีเด่นคุณภาพการให้บริการประชาชน ประจำปี พ.ศ. 2554" ของกรมการค้าภายใน ซึ่งผู้บริหารของกรมได้เข้ารับรางวัลอันทรงเกียรตินี้ เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2554 ณ หอประชุมกองทัพเรือ กรุงเทพมหานคร

ปี	รางวัลคุณภาพการให้บริการประชาชน
2548	2 รางวัล • รางวัลชมเชยกระบวนงานการรับเรื่องและแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียน • รางวัลการจัดการความรู้ในองค์กร
2552	2 รางวัล • รางวัลดีเด่นการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการไม่ได้รับความเป็นธรรมทางการค้า • รางวัลนวัตกรรมการให้บริการกระบวนงานการให้บริการราคากลางสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ต (E-Price Service : EPS)
2553	• รางวัลนวัตกรรมการให้บริการกระบวนงานการรับแจ้งข้อมูลสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ต (Electronic Data Inform System : EDIS)
2554	• รางวัลดีเด่นกระบวนงานการอนุญาตให้ผู้ประกอบธุรกิจชั่งตวงวัดเป็นผู้ตรวจสอบและให้คำรับรองเครื่องชั่งตวงวัดที่ตนเองผลิตหรือซ่อม

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 59 30/3/2555 11:55:12

ส่วนที่ 4

รายงานฐานะการเงิน

กรมการค้าภายใน

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2554

(หน่วย : บาท)

สินทรัพย์	
สินทรัพย์หมุนเวียน	
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	17,295,157.94
ลูกหนี้ระยะสั้น	6,842,056.19
รายได้ค้างรับ	373,867.18
เงินลงทุนระยะสั้น	0.00
สินค้าและวัสดุคงเหลือ	1,137,390.14
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	0.00
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	25,648,471.45
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	
ลูกหนี้ระยะยาว	0.00
เงินลงทุนระยะยาว	0.00
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (สุทธิ)	233,469,138.79
สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน (สุทธิ)	0.00
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ)	5,877,790.31
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	0.00
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	239,346,929.10
รวมสินทรัพย์	**264,995,400.55**
หนี้สิน	
หนี้สินหมุนเวียน	
เจ้าหนี้ระยะสั้น	60,727,029.81
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	7,821,152.73
รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	0.00
เงินทดรองราชการรับจากคลังระยะสั้น	0.00
เงินรับฝากระยะสั้น	631,428.35
เงินกู้ระยะสั้น	0.00
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	8,124,006.36
รวมหนี้สินหมุนเวียน	77,303,617.25
หนี้สินไม่หมุนเวียน	
เจ้าหนี้ระยะยาว	0.00
รายได้รอการรับรู้ระยะยาว	3,683.33
เงินทดรองราชการรับจากคลังระยะยาว	3,790,000.00
เงินรับฝากระยะยาว	0.00
เงินกู้ระยะยาว	0.00
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	0.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	3,793,683.33
รวมหนี้สิน	81,097,300.58
สินทรัพย์สุทธิ	
ทุน	95,771,110.02
รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	88,126,989.95
กำไร/ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นของเงินลงทุน	0.00
รวมสินทรัพย์สุทธิ	183,898,099.97
รวมหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ	**264,995,400.55**

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 62 30/3/2555 11:55:13

กรมการค้าภายใน

งบรายได้ค่าใช้จ่าย

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2554

	(หน่วย : บาท)
รายได้จากการดำเนินงาน	
รายได้จากรัฐบาล	
รายได้จากงบประมาณ	1,289,193,738.74
รายได้อื่น	-
รวมรายได้จากรัฐบาล	1,289,193,738.74
รายได้จากแหล่งอื่น	
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	0.00
รายได้จากเงินช่วยเหลือและเงินบริจาค	9,316.67
รายได้อื่น	8,000.00
รวมรายได้จากแหล่งอื่น	17,316.67
รวมรายได้จากการดำเนินงาน	**1,289,211,055.41**
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	351,522,671.32
ค่าบำเหน็จบำนาญ	93,376,398.17
ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม	11,362,390.16
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	17,348,524.10
ค่าวัสดุ และค่าใช้สอย	391,427,461.49
ค่าสาธารณูปโภค	20,869,969.75
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	42,041,540.96
ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุน	377,005,523.96
ค่าใช้จ่ายอื่น	37,090.00
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	**1,304,991,569.91**
รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	**(15,780,514.50)**
รายได้/ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน	
กำไร/ขาดทุนสุทธิจากการจำหน่ายสินทรัพย์	(235,220.00)
รายการอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการดำเนินงาน	0.00
รวมรายได้/ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน	(235,220.00)
รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายจากกิจกรรมปกติ	(16,015,734.50)
รายการพิเศษ	0.00
รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	**(16,015,734.50)**

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 63 30/3/2555 11:55:14

กรมการค้าภายใน

รายงานรายได้แผ่นดิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2554

	(หน่วย : บาท)
รายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ	
รายได้แผ่นดิน - ภาษี	
ภาษีทางตรง	0.00
ภาษีทางอ้อม	0.00
ภาษีอื่น	0.00
รวมรายได้ - ภาษี	0.00
รายได้แผ่นดิน - นอกจากภาษี	
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	82,394,377.93
รายได้อื่น	8,053,460.57
รวมรายได้ - นอกจากภาษี	90,447,838.50
รวมรายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ	90,447,838.50
หัก รายได้แผ่นดินถอนคืนจากคลัง	**8,900.00**
รายได้แผ่นดินจัดสรรตามกฎหมาย	**0.00**
รายได้แผ่นดินสุทธิจากยอดถอนคืนและจัดสรรตามกฎหมาย	**90,438,938.50**
รายได้แผ่นดินนำส่งคลัง	**(90,416,049.45)**
	22,889.05
ปรับปรุงรายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	**(22,889.05)**
	0.00

□□□□□□□□□□□□□_v1_co.indd 64 30/3/2555 11:55:14